

Jednoduchá lineární regrese

Petr Ocelík

MVZn4003 Úvod do kvantitativních metod

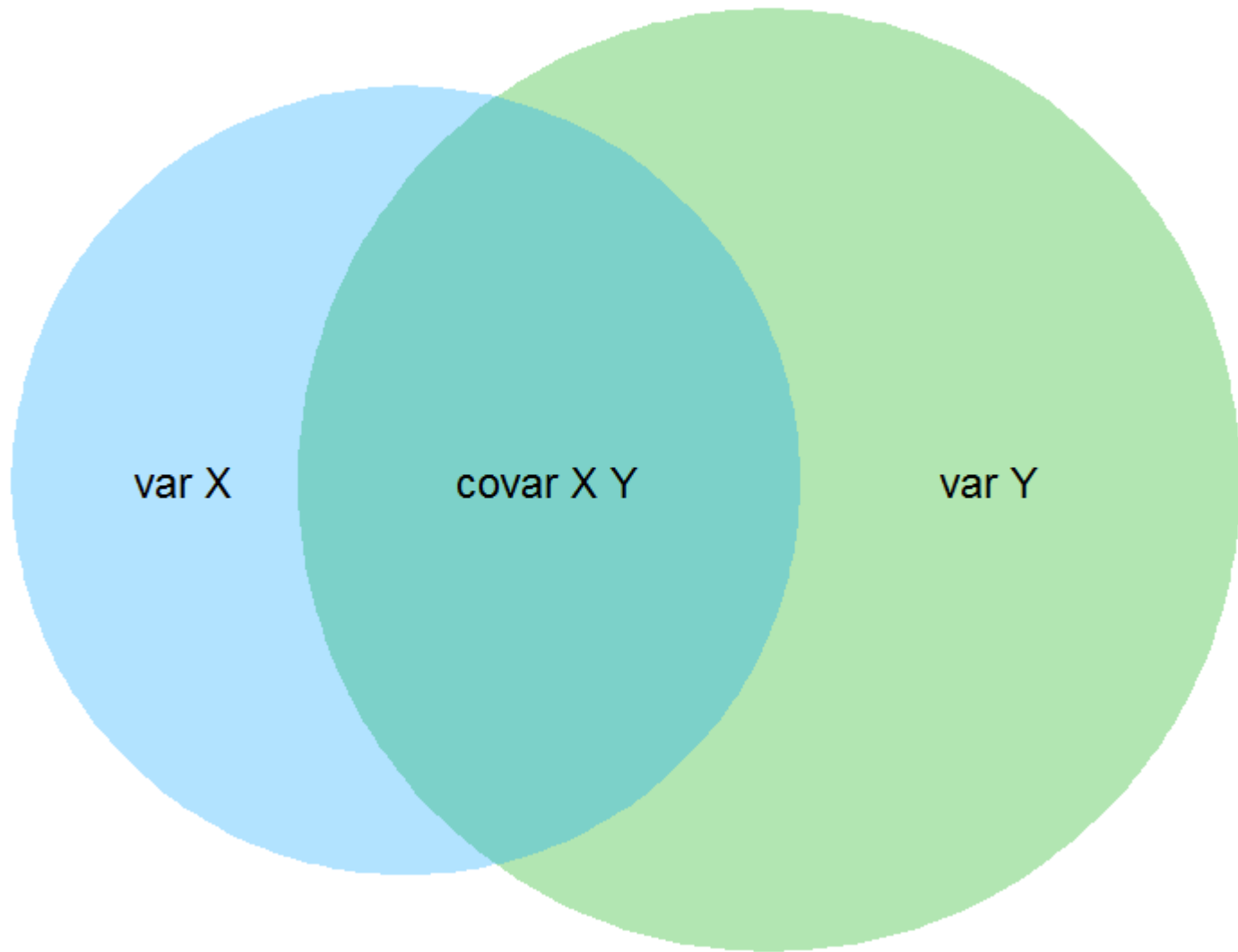
Opakování

- Co měří Pearsonův korelační koeficient?

Pearsonův korelační koeficient r

- Pearsonův korelační koeficient (r)
- Pearsonovo r měří sílu a směr lineární závislosti mezi dvěma **spojitými proměnnými**
- Pearsonovo r nabývá hodnot $\langle -1, 1 \rangle$
 - Dokonale pozitivní lineární vztah = 1
 - Dokonale negativní lineární vztah = -1
 - Žádný lineární vztah = 0
- Hodnota r není závislá na jednotkách proměnných

- $r = \text{kovariance } X, Y / \text{kombinovaný rozptyl } X, Y$

Opakování

- Co nám říká p-hodnota?

Blok přednášek

1. Jednoduchá lineární regrese
2. Vícečetná lineární regrese
3. Diagnostika a aplikace

Blok přednášek

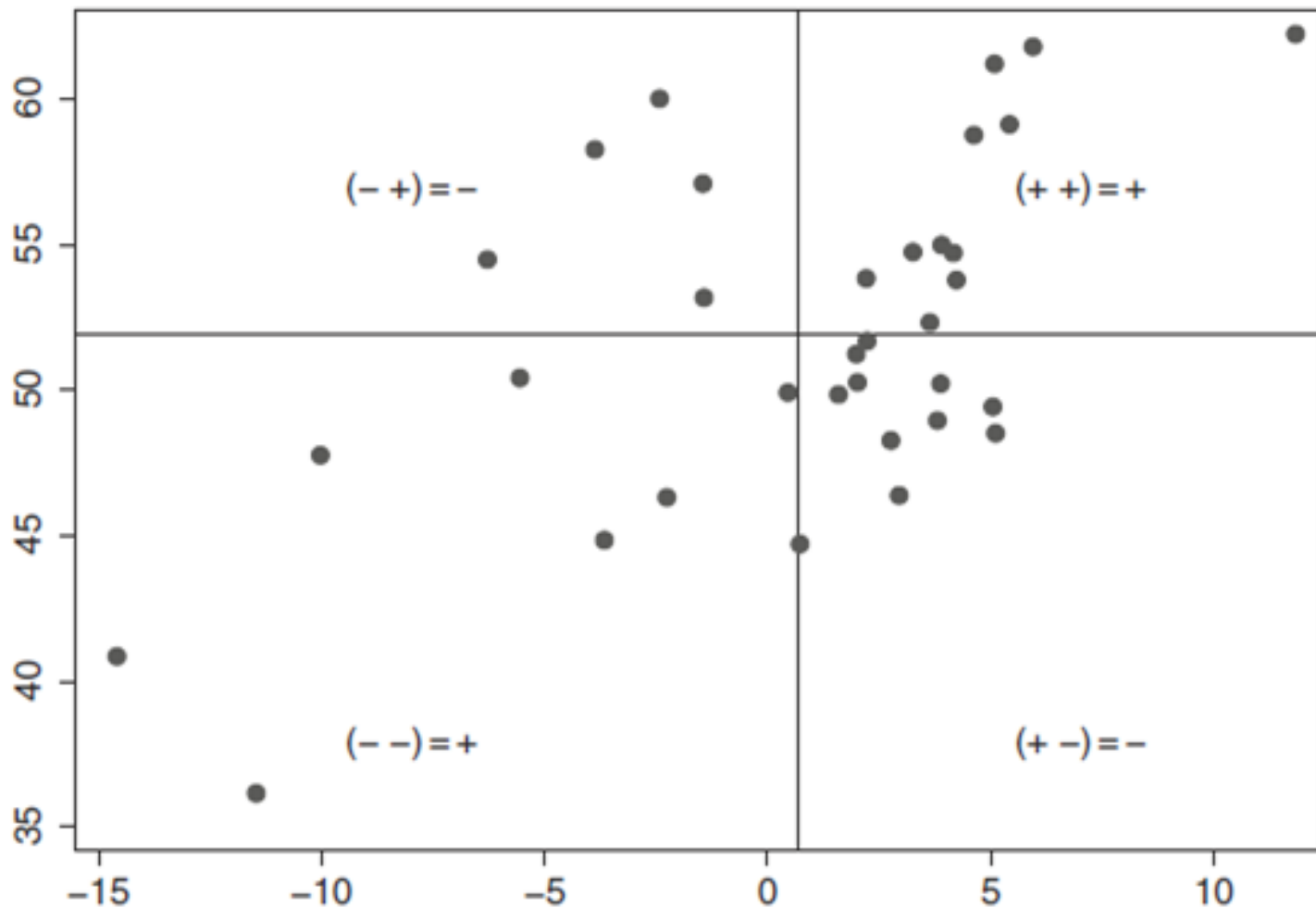
1. Jednoduchá lineární regrese

1. intuice
2. regresní model
3. metoda nejmenších čtverců (OLS)
4. koeficient determinace
5. interpretace výsledků

2. Vícečetná lineární regrese

3. Diagnostika a aplikace

- Pearsonovo $r = 0.54$ (X = SES, Y = spokojenost s pol. systémem)

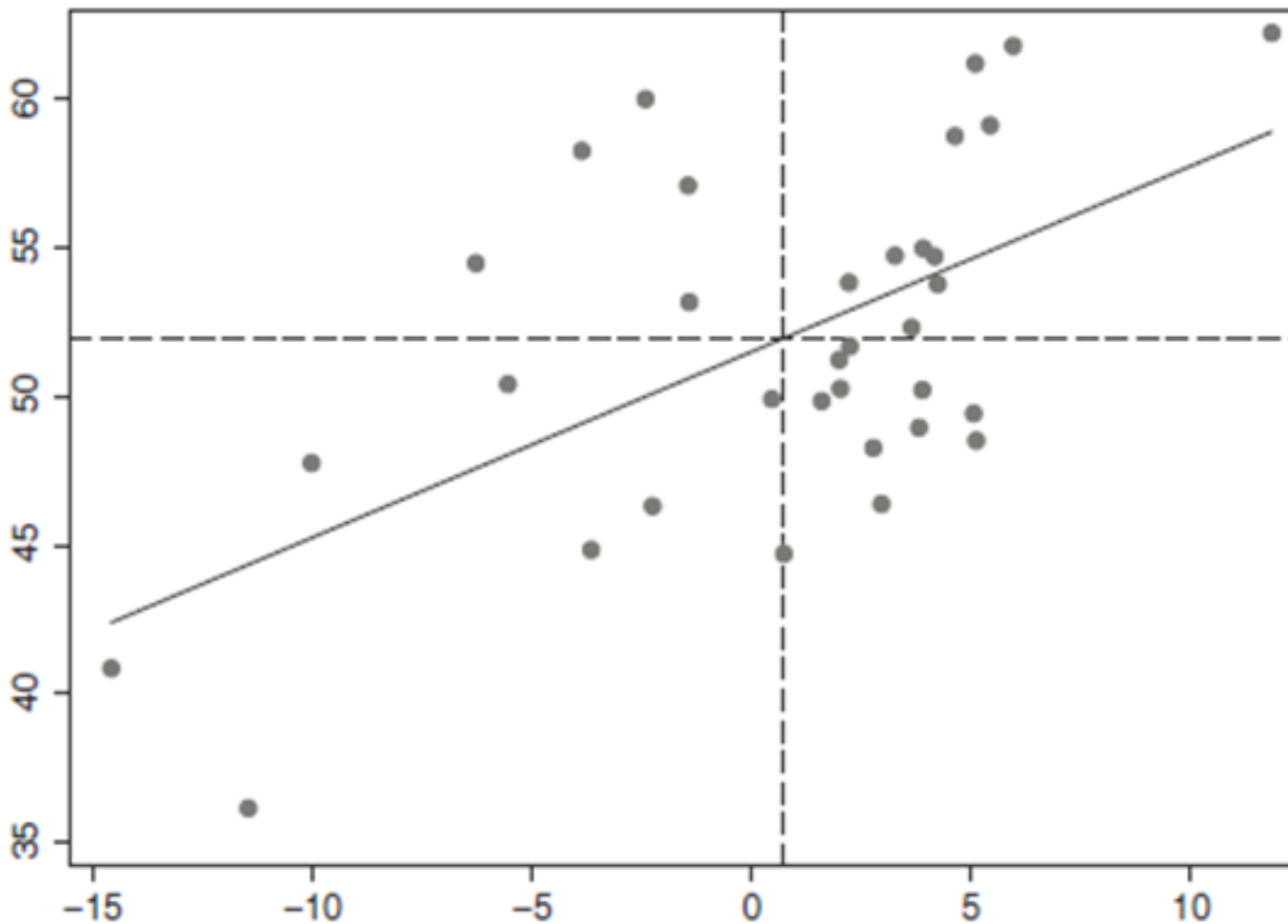
korelace (r)

- Symetrická metoda
(nerozlišujeme ZP a prediktor)
- Měří sílu i směr vztahu
- O kolik se v průměru mění hodnota proměnné v závislosti na změně hodnot druhé?

regrese

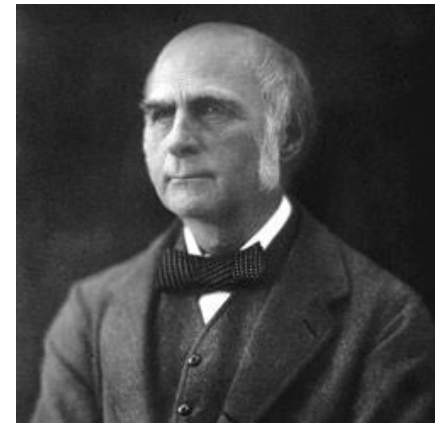
- Asymetrická metoda
(rozlišujeme ZP a prediktor/y)
- Měří sílu i směr vztahu a **umožňuje predikci hodnot ZP** v závislosti na hodnotách prediktoru/ů.
- Jak velký je vliv prediktoru/ů na ZP?
- Jaká bude hodnota ZP při určité hodnotě prediktoru/ů?

- $Y = 51.55 + 0.62 * X$ (regresní model)
- $Y =$ spokojenost s pol. systémem; $X =$ SES

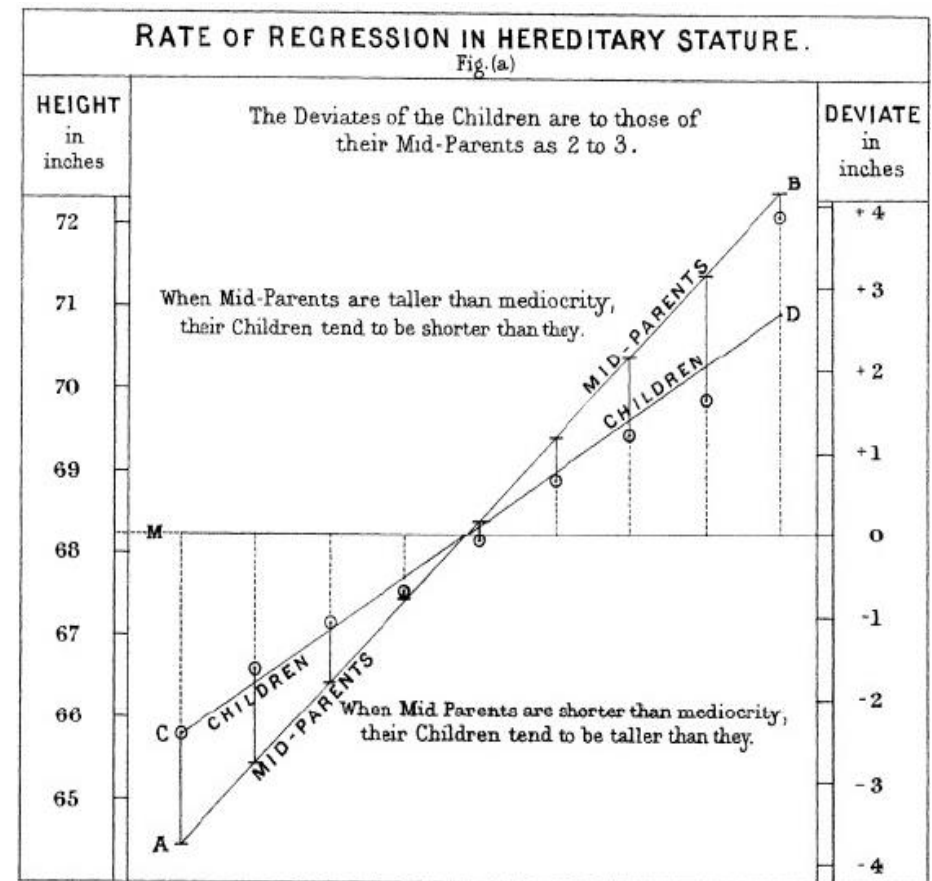
upravený Kellstedt & Whitten 2013

(Lineární) regrese

wikimedia

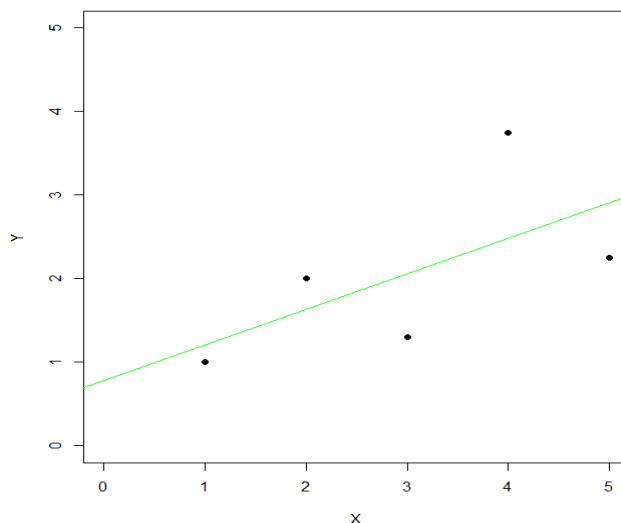
- Regrese je **metoda predikce** (odhadu) hodnot **závislé proměnné** (Y) na základě hodnot jedné (X) či více **nezávislých proměnných** (prediktorů).
- Lineární regrese odhaduje lineární vztah
- **Jednoduchá lineární regrese**: pouze jeden prediktor
- **Vícečetná lineární regrese**: více než jeden prediktor

Galton 1886

Lineární vztah

- **Lineární funkce** je funkce, jejíž hodnota v celém jejím rozsahu *rovnoměrně* (lineárně) roste či klesá
- **Lineární vztah** je možné zobrazit **přímkou** (*linearis*)

$$Y = 0.78 + 0.425 * X$$

- **Lineární regresní funkce** má tvar: $Y = b_0 + b_1 * X$
- Y je závislá proměnná, X je nezávislá proměnná (prediktor), b_0 , b_1 jsou koeficienty

Regresní model: lineární regresní funkce

- **Lineární regresní funkce** má tvar: $Y = b_0 + b_1 * X$
- Y je závislá proměnná
- X je nezávislá proměnná (prediktor)
- b_0, b_1 jsou koeficienty

protože teoretickou funkci pouze odhadujeme na základě vzorku prostřednictvím empirické funkce, odhad nutně zahrnuje nevysvětlený rozptyl ZP (chyba modelu)

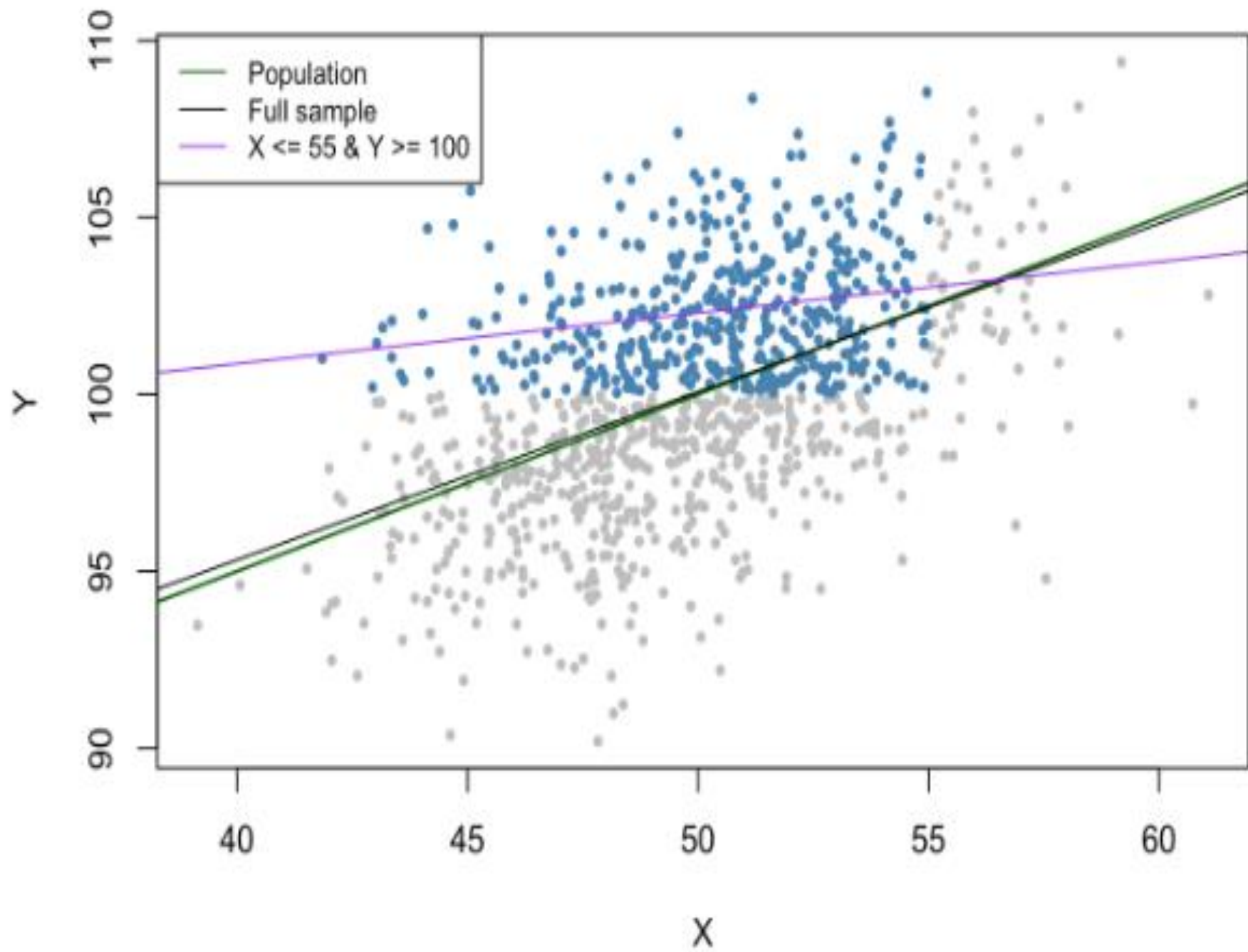
- **Rovněž:**
- $Y = b_0 + b_1 * X$
- závislá proměnná = průsečík + sklon * prediktor

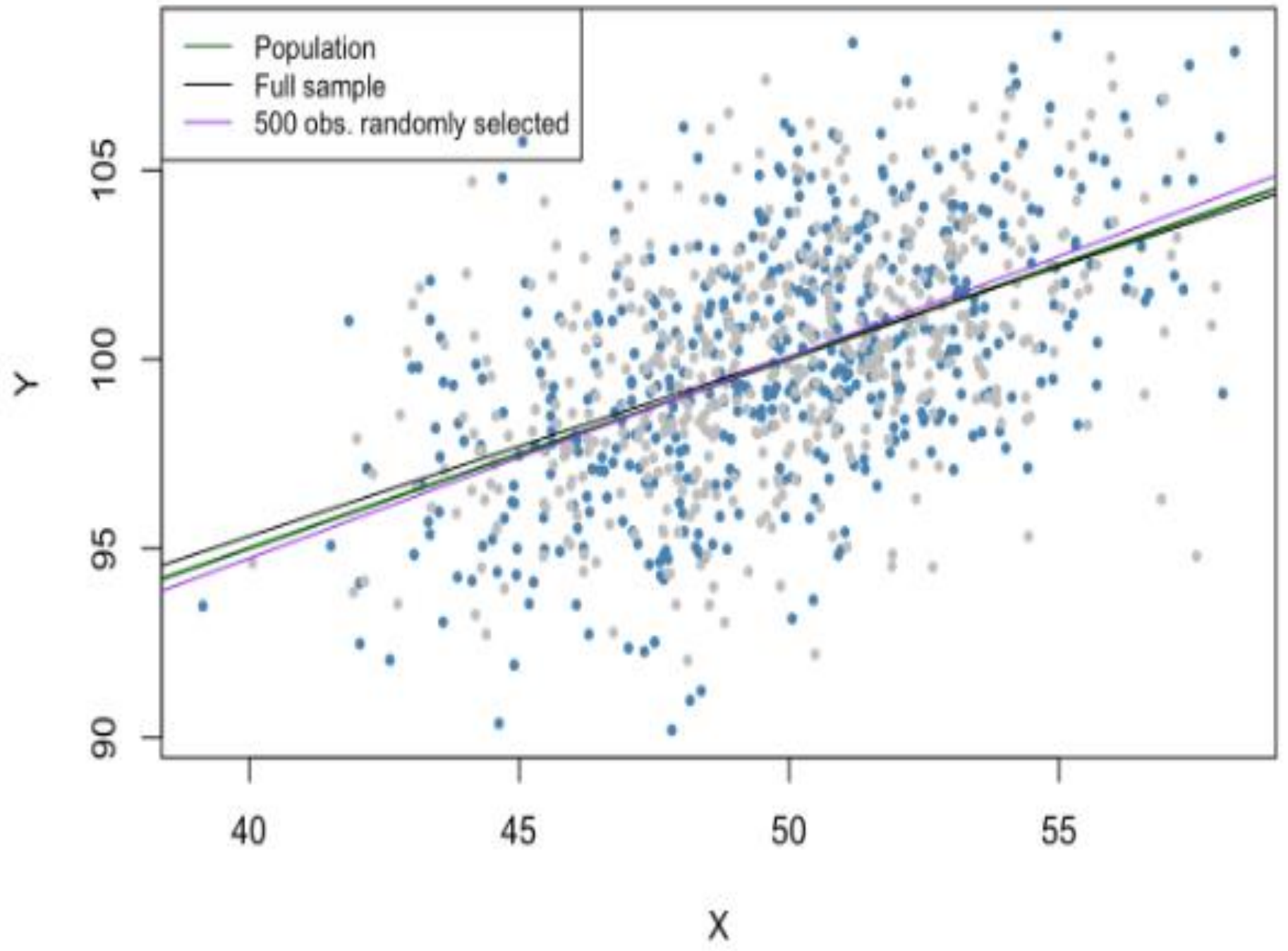
- **Rozlišení pro populaci a vzorek:**

$Y = \beta_0 + \beta_1 X + \varepsilon$; teoretická regresní funkce (populace)

$Y = b_0 + b_1 X + e$; empirická regresní funkce (vzorek)

závislá proměnná = průsečík + sklon * prediktor + chyba

Terminologie a notace

X	Y
independent variable	dependent variable
predictor variable	outcome variable
explanatory variable	response variable

$\alpha, a, b, \beta_0, B_0, m$	β, B, b	ϵ, e
intercept	slope / gradient	error / residual
constant	coefficient	
alpha	Beta	

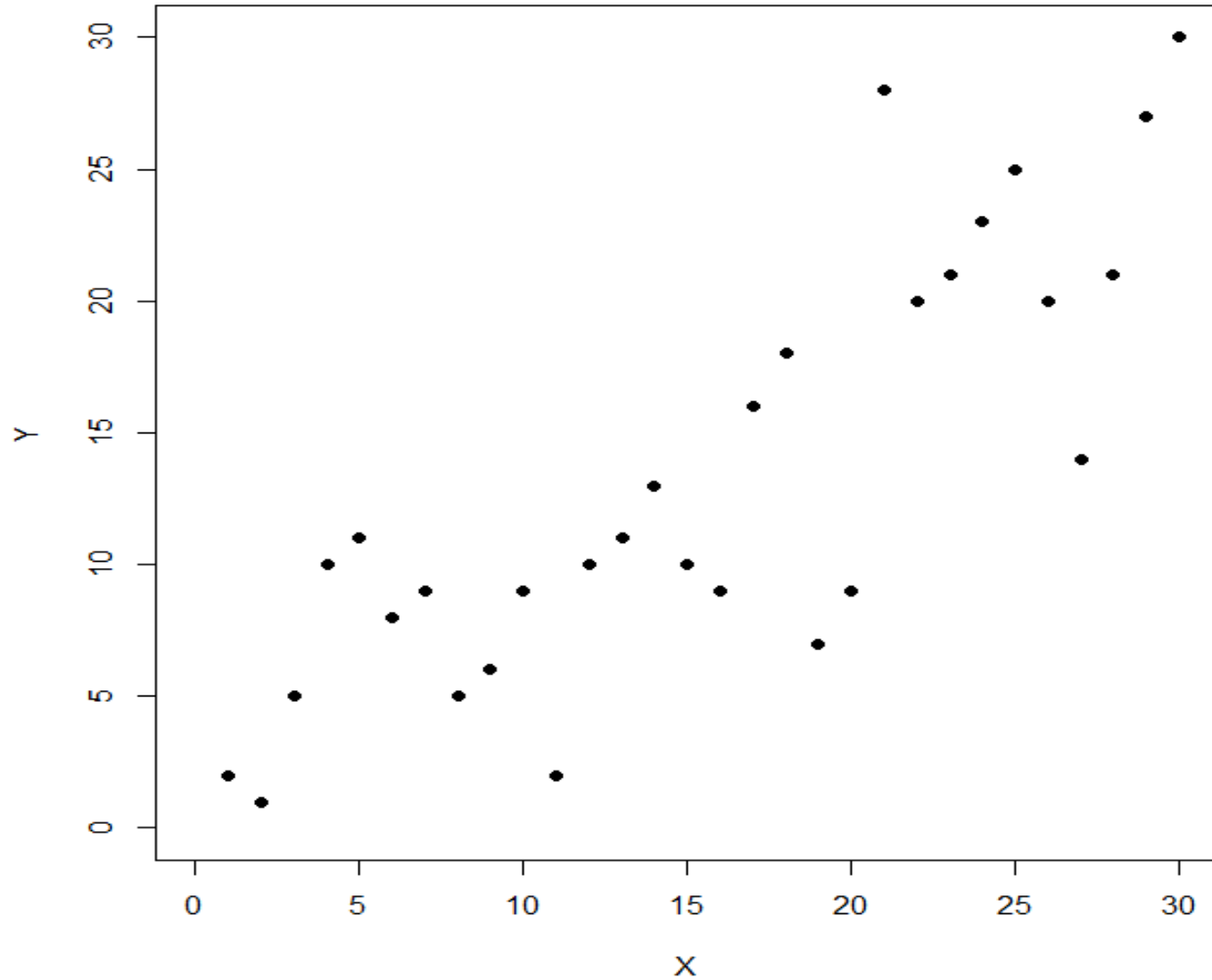
Terminologie a notace

X	Y
nezávislá proměnná	závislá proměnná
prediktor	sledovaná proměnná
vysvětlující proměnná	studovaná proměnná

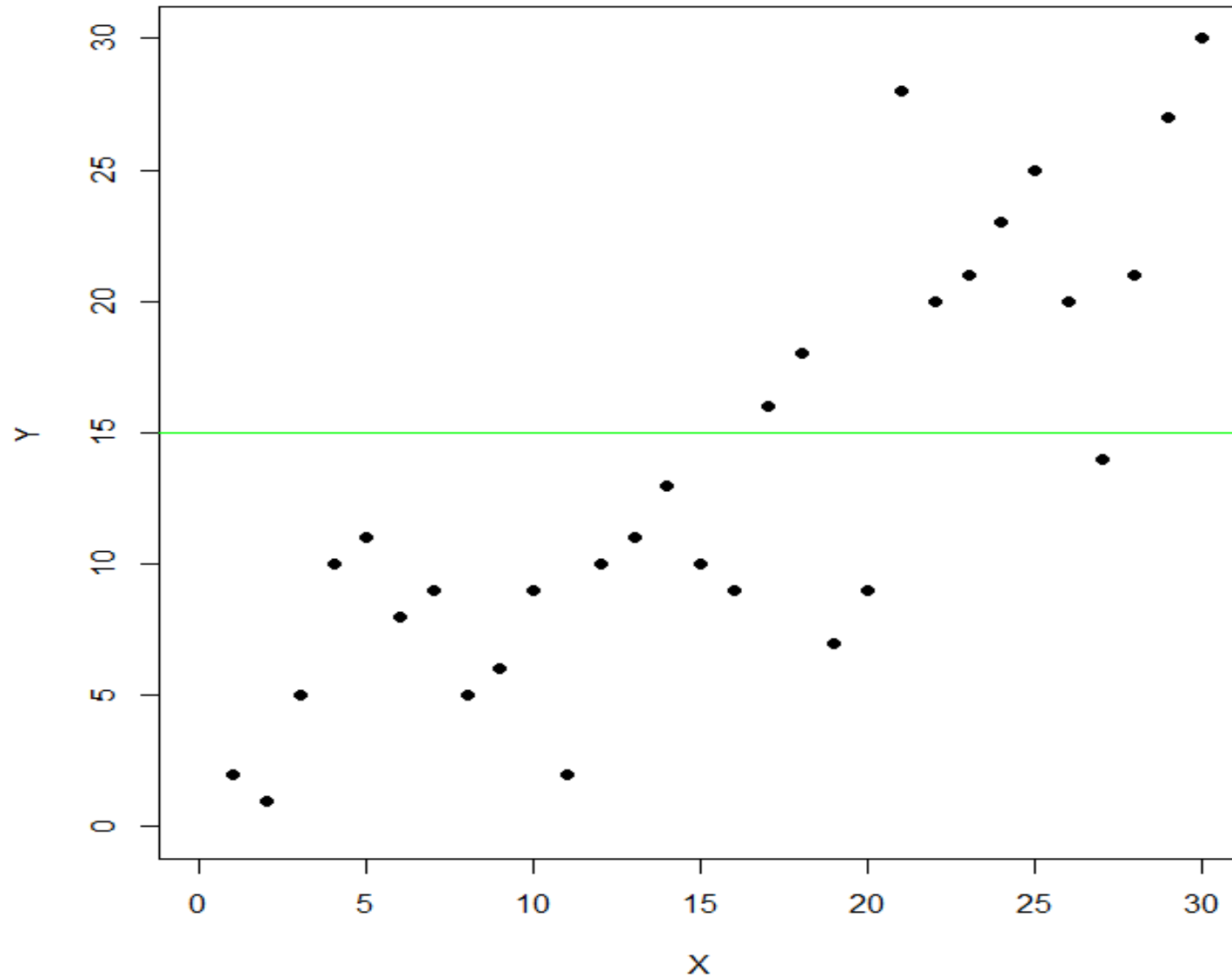
$\alpha, a, b_0, \beta_0, B_0, m$	β, B, b	ϵ, e
průsečík / konstanta	sklon / gradient	chyba / reziduum
průsečíková konstanta průsečíkový koeficient	konstanta sklonu koeficient sklonu	
alpha	Beta	

Jak odhadujeme regresní model?

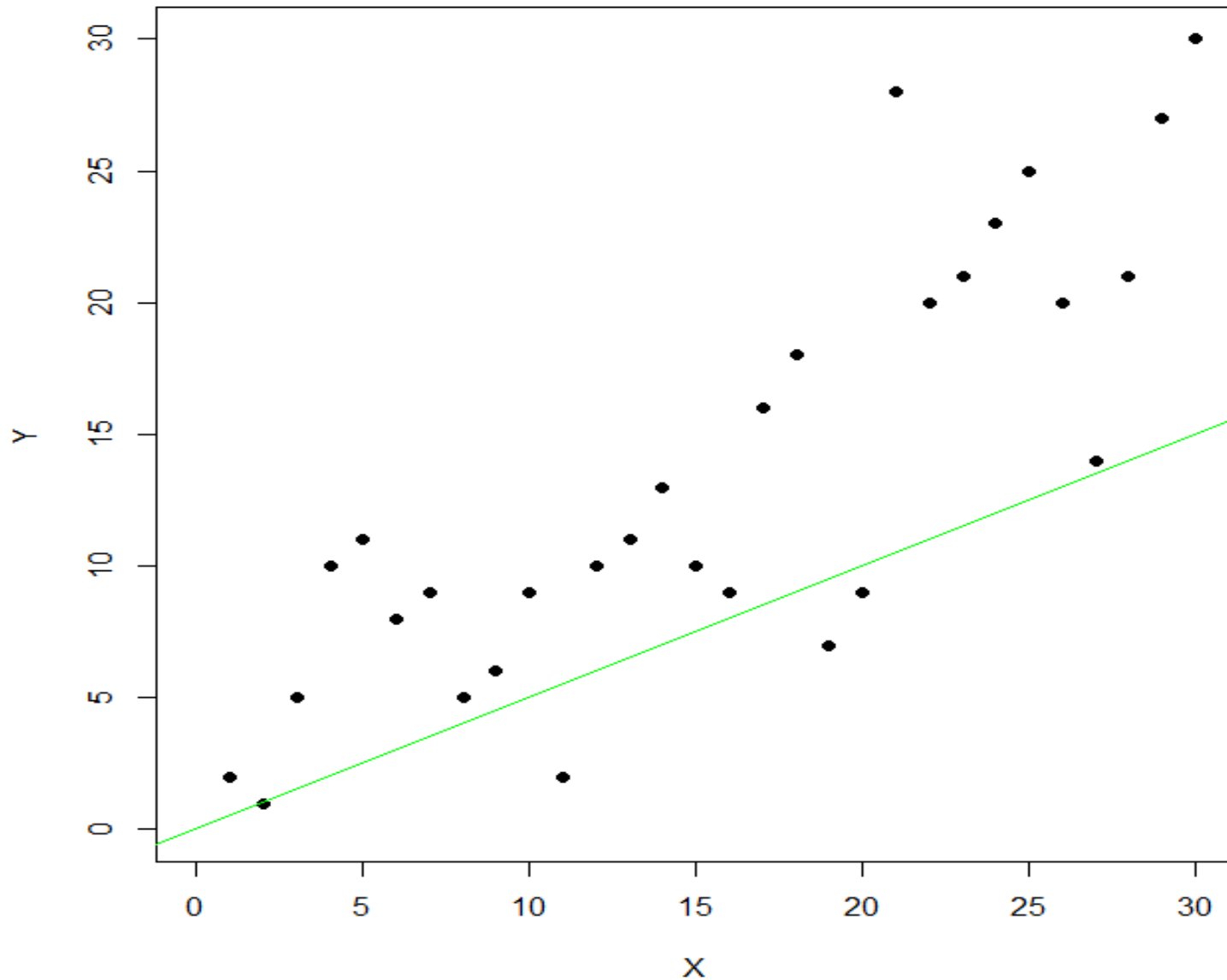
Umístěte regresní přímku

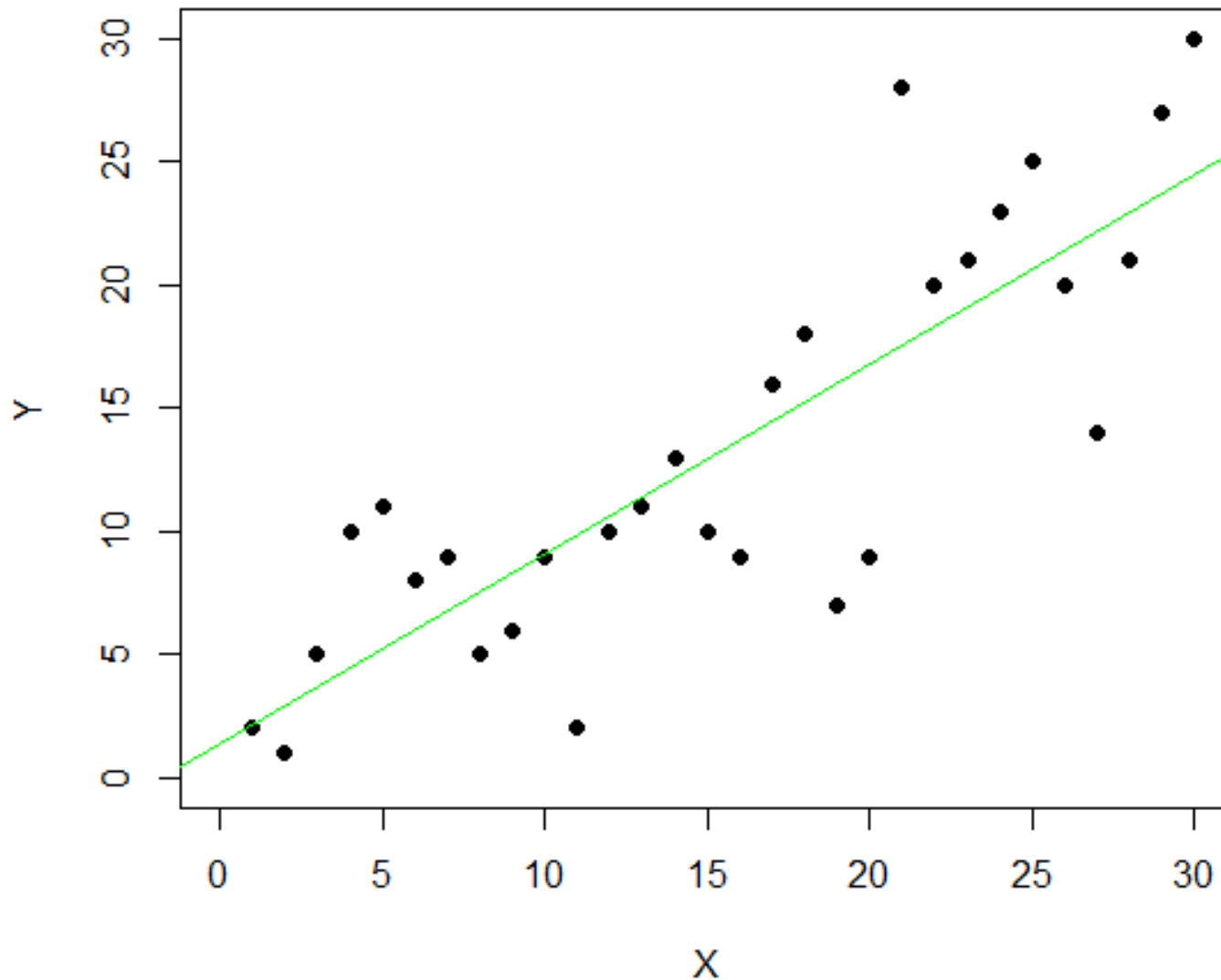
Umístěte regresní přímku

Umístěte regresní přímku

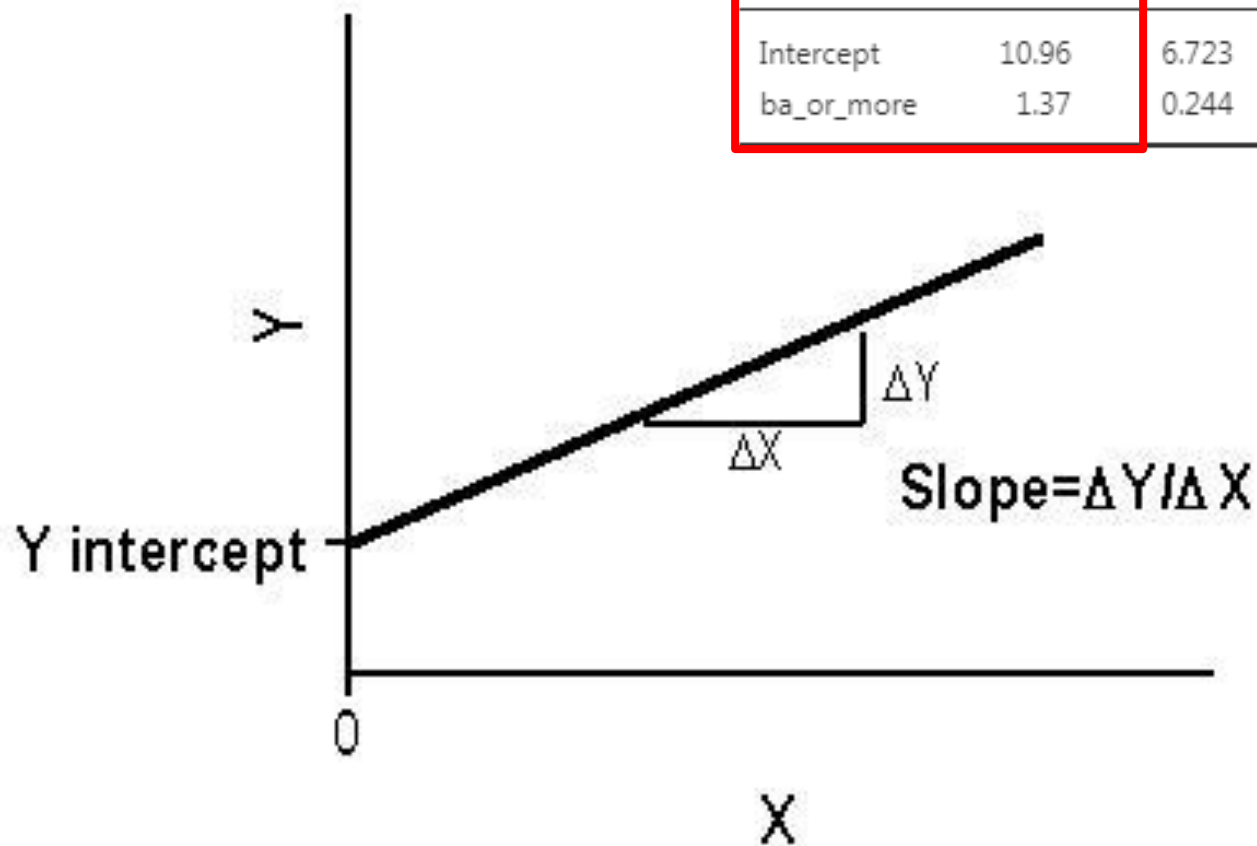
Umístěte regresní přímku

Regresní přímka: průsečík a sklon

Model Coefficients - obama2012

Predictor	Estimate	SE	t	p
Intercept	10.96	6.723	1.63	0.110
ba_or_more	1.37	0.244	5.61	< .001

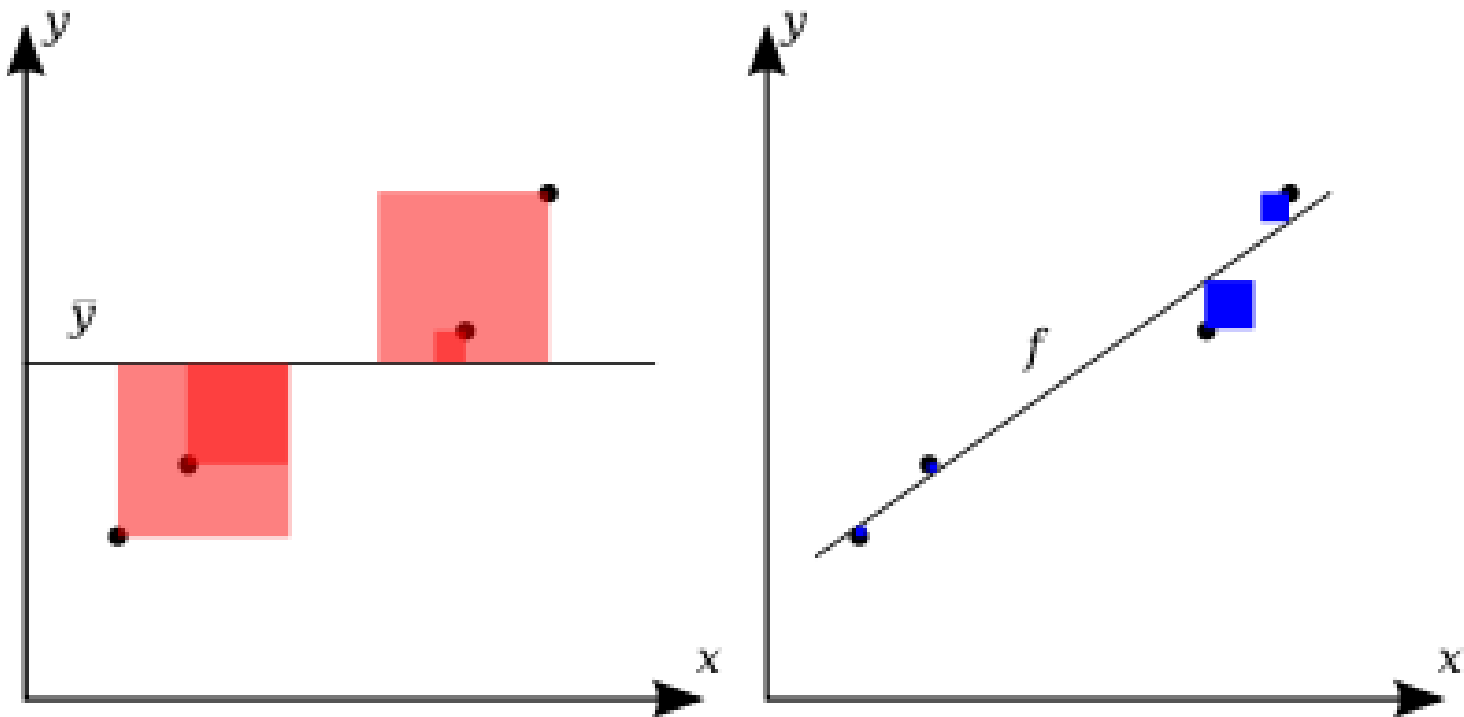

Metoda nejmenších čtverců

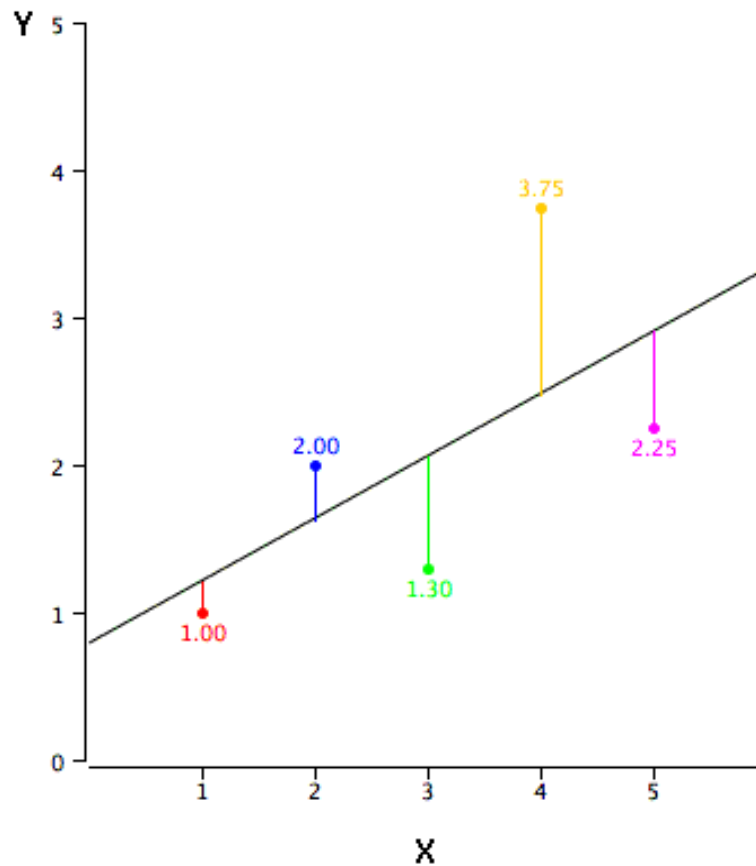
- **Metoda nejmenších čtverců (Ordinary Least Squares):** odhad koeficientů, průsečíku a sklonu, v lineárním regresním modelu
- **Minimalizuje vertikální vzdálenosti** mezi **pozorovanými** hodnotami (Y) a regresní přímkou reprezentující **predikované** hodnoty Y (Y').
- **Reziduum** je **chyba predikce** daná rozdílem mezi pozorovanou (Y) a predikovanou hodnotou (Y') ZP
- **Reziduum = $(Y - Y')$** ; součet reziduí $\sum(Y - Y') = 0$
- Kvadratické reziduum (čtverec rezidua) = $(Y - Y')^2$
- **součet kvadratických reziduí $\sum(Y - Y')^2$**
- **OLS minimalizuje součet kvadratických reziduí: $Y' = \min \sum(Y - Y')^2$**

Metoda nejmenších čtverců

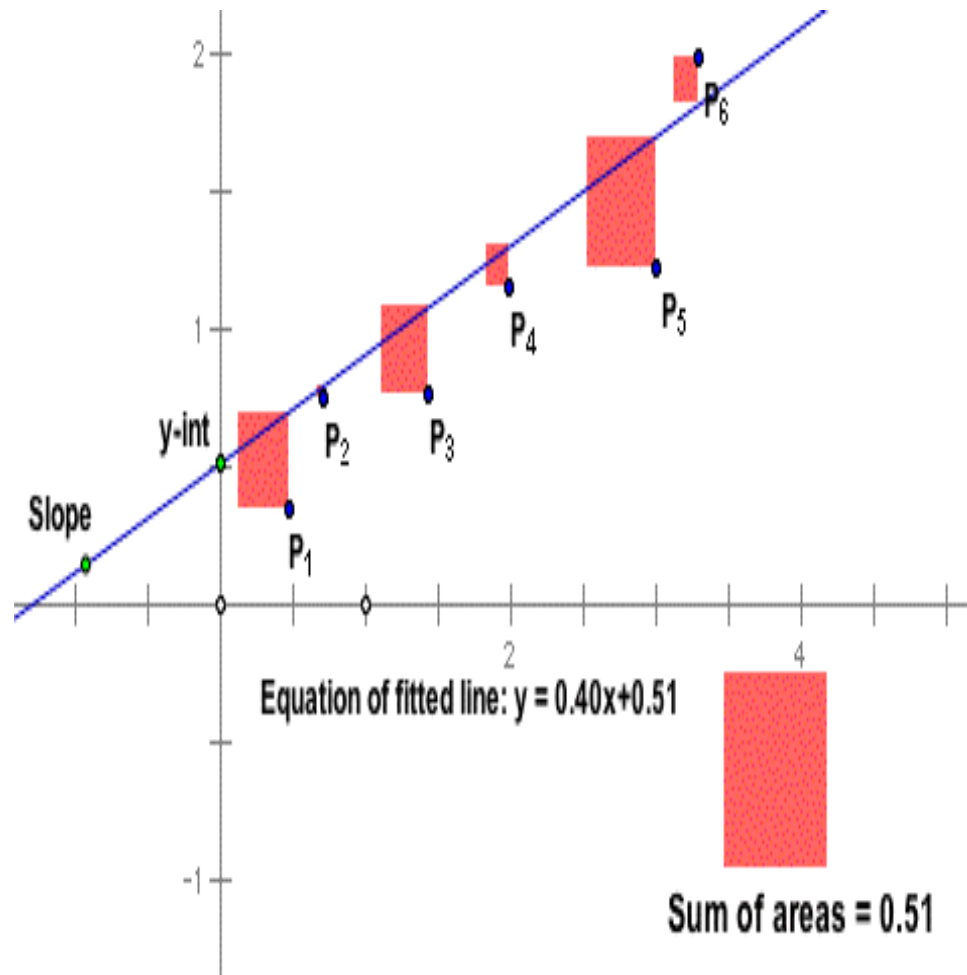
- Srovnání kvadratických (čtverců) reziduí pro průměr \bar{y} a regresní model

Metoda nejmenších čtverců

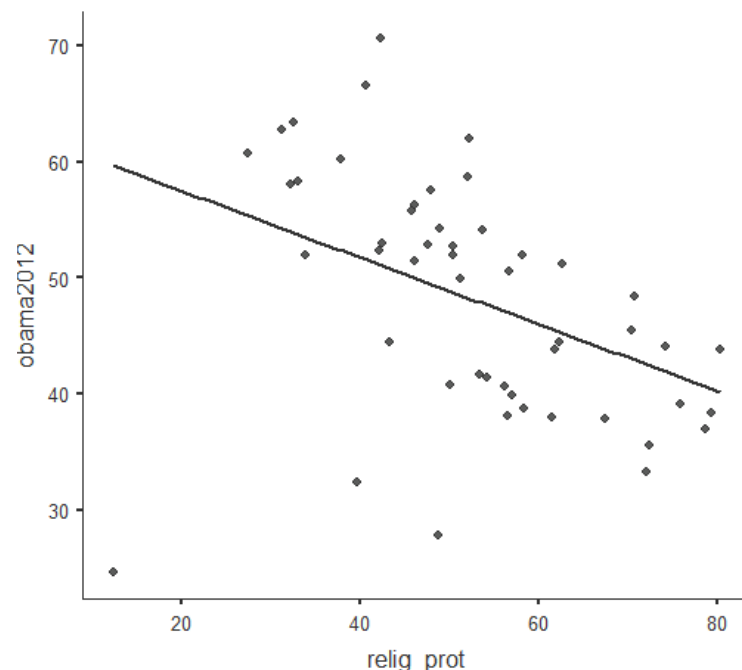
Metoda nejmenších čtverců

příklad

Model Coefficients - obama2012

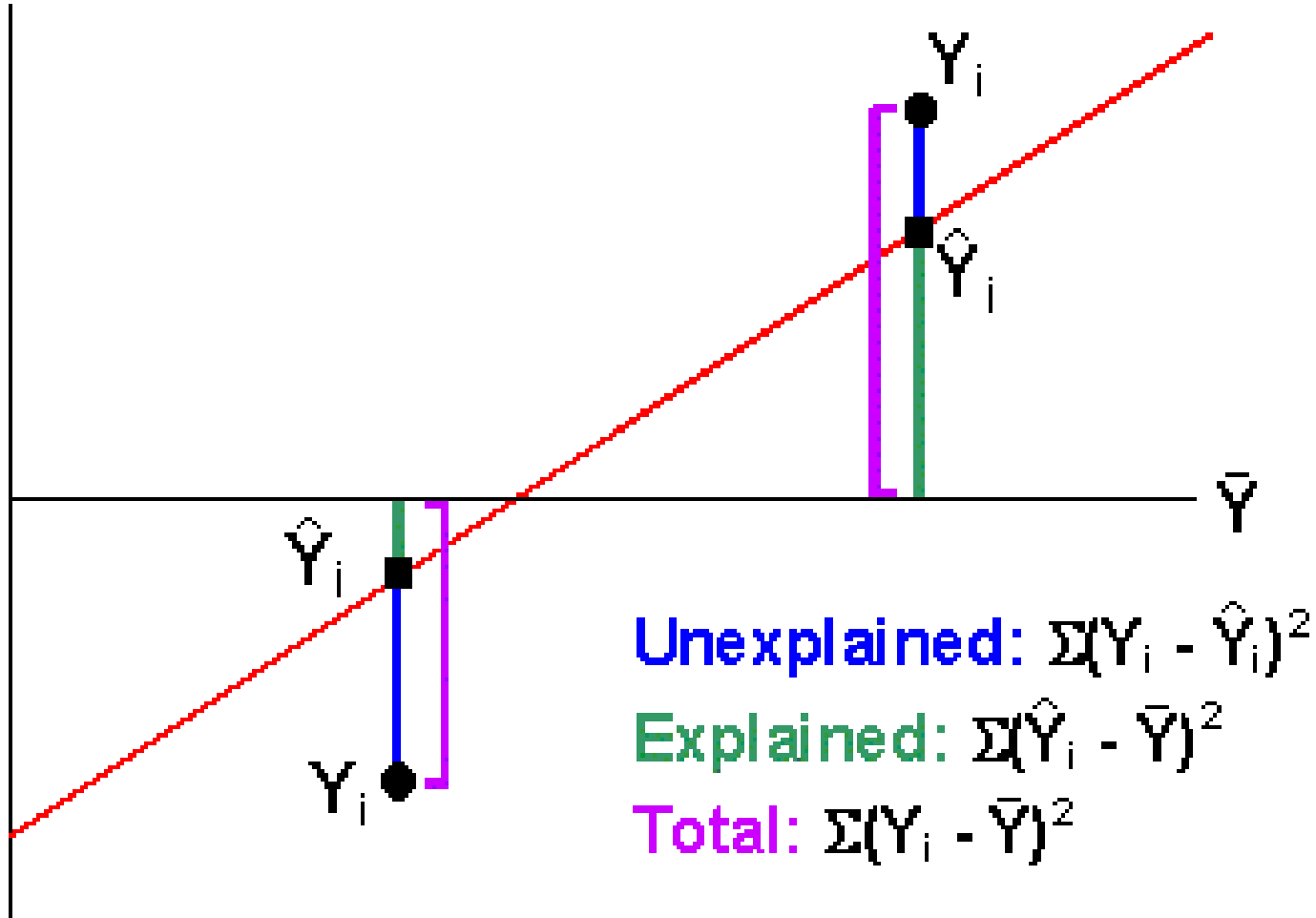
Predictor	Estimate	SE	t	p
Intercept	63.195	4.9721	12.71	< .001
relig_prot	-0.287	0.0914	-3.14	0.003

- **ZP (Y)** = % výsledek Obamy ve volbách 2012 (obama2012)
 - **Prediktor (X)** = % podíl protestantů (relig_prot)
 - **Průsečík (intercept)** = hodnota Y při $X = 0$
 - **Sklon (slope)** = změna hodnoty Y při jednotkové změně X
- při zvýšení podílu protestantů o 1 p.b. model predikuje snížení volebního zisku Obamy o -0.29 p.b.

Jak dobře regresní model vysvětluje
rozptyl závislé proměnné?

Celkový rozptyl = nevysvětlený rozptyl + vysvětlený rozptyl

- **Rozptyl vysvětlený** regresním model (**SSM**: sum of squares of model)

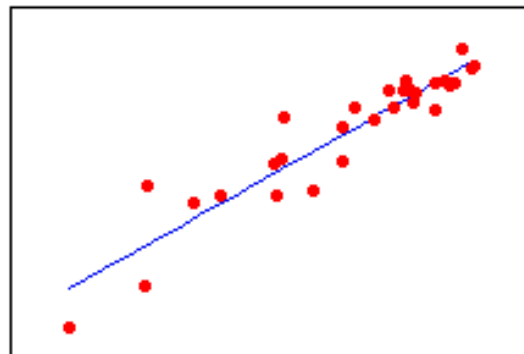
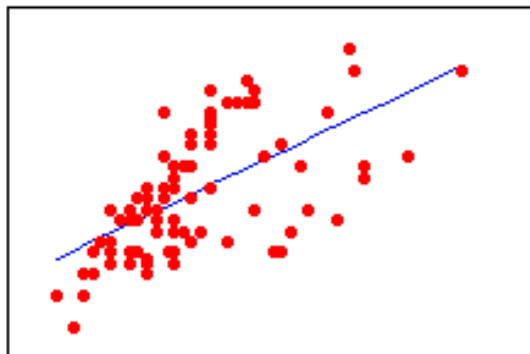
$$SSM = \Sigma(Y' - \text{mean}(Y))^2$$
- **Nevysvětlený rozptyl**: chyba modelu (**SSR**: sum of squares of residuals):

$$SSR = \Sigma(Y - Y')^2$$
- **Celkový rozptyl** (**SST**: total sum of squares) = SSM + SSR

$$SST = \Sigma(Y - \text{mean}(Y))^2$$

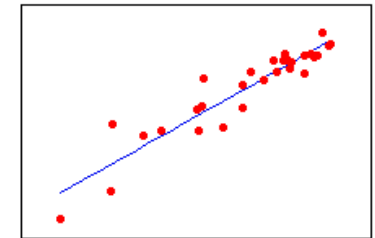
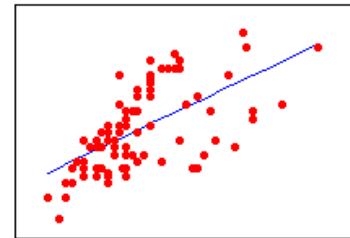
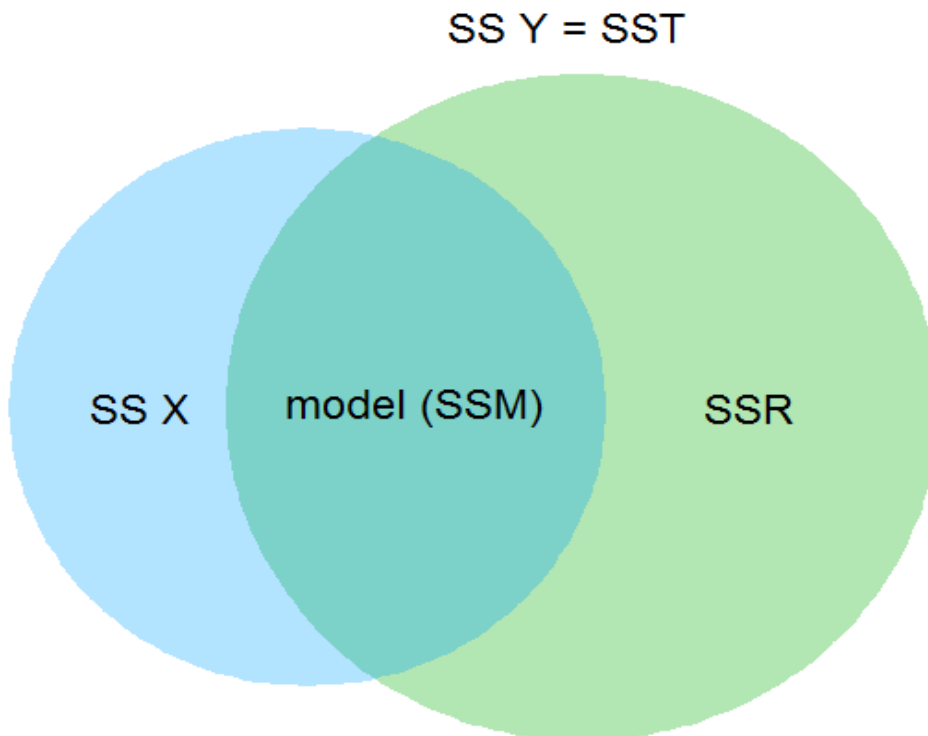
Y' = predikované hodnoty (přímka)
 Y = pozorované hodnoty (body)
 $\text{mean}(Y)$ = průměrná hodnota ZP

- Podíl **SSM/SST** ukazuje **(1)** těsnost regresního vztahu mezi ZP a prediktory a **(2)** přesnost predikce založené na regresním modelu

Koeficient determinace

- KD (R^2) ukazuje podíl rozptylu Y vysvětleného regresním modelem (SSM) vůči celkovému rozptylu Y (SST) = SSM / SST
- $SST = SSM$ (vysvětlený rozptyl) + SSR (nevysvětlený rozptyl)

SSM	sum of squares of model
SSR	sum of squares of residuals
SST	sum of squares of total

Model Fit Measures

Model	R	R ²
1	0.413	0.170

Model Coefficients - obama2012

Predictor	Estimate	SE	t	p
Intercept	63.195	4.9721	12.71	< .001
relig_prot	-0.287	0.0914	-3.14	0.003

KD R² udává, že model vysvětluje 17 % rozptylu ZP (obama2012).

V jednoduché regresi je pro standardizované proměnné (zde %) hodnota R rovna Pearsonovu r (nabývá však pouze kladných hodnot).

- **ZP (Y)** = % výsledek Obamy ve volbách 2012 (obama2012)
 - **Prediktor (X)** = % podíl protestantů (relig_prot)
 - **Průsečík (intercept)** = hodnota Y při X = 0
 - **Sklon (slope)** = změna hodnoty Y při jednotkové změně X
- při zvýšení podílu protestantů o 1 p.b. model predikuje snížení volebního zisku Obamy o -0.29 p.b.

Jsou odhady statisticky významné?

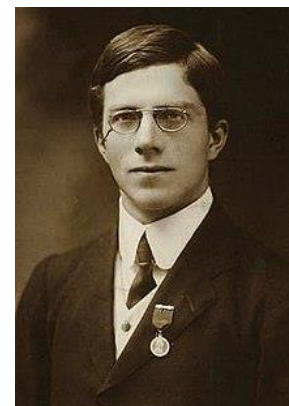
Celý model: testovací statistika F

- Abychom zjistili, zda se regresní model jako celek významně liší od nuly, užijeme **F-test**
- **F-test**: závisí hodnota ZP na hodnotě prediktoru?
- H_0 : předpoklad, že všechny koeficienty $\beta = 0$
- H_A : $\beta \neq 0$

$$F = \frac{\text{signal}}{\text{noise}} ; F = \frac{\text{vysvětlený rozptyl}}{\text{nevysvětlený rozptyl}} ; F = \frac{\text{SSM}}{\frac{\text{SSR}}{(n-2)}}$$

- F rozdělení s 1 (čitatel) a $n - 2$ s.v. (jmenovatel)
- F-test pro mnohorozměrnou regresi zohledňuje počet prediktorů

F-hodnota regresního modelu je **testovací statistikou**

wikimedia

SSM = vysvětlený rozptyl
SSR = nevysvětlený rozptyl
 n = velikost výběru

Fischerovo rozdělení

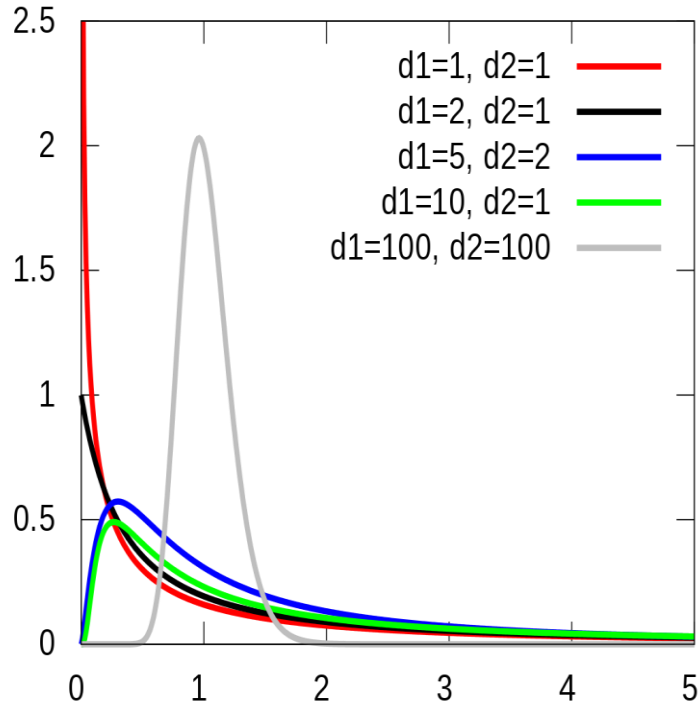

TABLE E

F critical values (continued)

		Degrees of freedom in the numerator								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
18	.100	3.01	2.62	2.42	2.29	2.20	2.13	2.08	2.04	2.00
	.050	4.41	3.55	3.16	2.93	2.77	2.66	2.58	2.51	2.46
	.025	5.98	4.56	3.95	3.61	3.38	3.22	3.10	3.01	2.93
	.010	8.29	6.01	5.09	4.58	4.25	4.01	3.84	3.71	3.60
	.001	15.38	10.39	8.49	7.46	6.81	6.35	6.02	5.76	5.56
19	.100	2.99	2.61	2.40	2.27	2.18	2.11	2.06	2.02	1.98
	.050	4.38	3.52	3.13	2.90	2.74	2.63	2.54	2.48	2.42
	.025	5.92	4.51	3.90	3.56	3.33	3.17	3.05	2.96	2.88
	.010	8.18	5.93	5.01	4.50	4.17	3.94	3.77	3.63	3.52
	.001	15.08	10.16	8.28	7.27	6.62	6.18	5.85	5.59	5.39
20	.100	2.97	2.59	2.38	2.25	2.16	2.09	2.04	2.00	1.96
	.050	4.35	3.49	3.10	2.87	2.71	2.60	2.51	2.45	2.39
	.025	5.87	4.46	3.86	3.51	3.29	3.13	3.01	2.91	2.84
	.010	8.10	5.85	4.94	4.43	4.10	3.87	3.70	3.56	3.46
	.001	14.82	9.95	8.10	7.10	6.46	6.02	5.69	5.44	5.24
21	.100	2.96	2.57	2.36	2.23	2.14	2.08	2.02	1.98	1.95
	.050	4.32	3.47	3.07	2.84	2.68	2.57	2.49	2.42	2.37
	.025	5.83	4.42	3.82	3.48	3.25	3.09	2.97	2.87	2.80
	.010	8.02	5.78	4.87	4.37	4.04	3.81	3.64	3.51	3.40
	.001	14.59	9.77	7.94	6.95	6.32	5.88	5.56	5.31	5.11
22	.100	2.95	2.56	2.35	2.22	2.13	2.06	2.01	1.97	1.93
	.050	4.30	3.44	3.05	2.82	2.66	2.55	2.46	2.40	2.34
	.025	5.79	4.38	3.78	3.44	3.22	3.05	2.93	2.84	2.76
	.010	7.95	5.72	4.82	4.31	3.99	3.76	3.59	3.45	3.35
	.001	14.38	9.61	7.80	6.81	6.19	5.76	5.44	5.19	4.99
23	.100	2.94	2.55	2.34	2.21	2.11	2.05	1.99	1.95	1.92
	.050	4.28	3.42	3.03	2.80	2.64	2.53	2.44	2.37	2.32
	.025	5.75	4.35	3.75	3.41	3.18	3.02	2.90	2.81	2.73
	.010	7.88	5.66	4.76	4.26	3.94	3.71	3.54	3.41	3.30
	.001	14.20	9.47	7.67	6.70	6.08	5.65	5.33	5.09	4.89
24	.100	2.93	2.54	2.33	2.19	2.10	2.04	1.98	1.94	1.91
	.050	4.26	3.40	3.01	2.78	2.62	2.51	2.42	2.36	2.30
	.025	5.72	4.32	3.72	3.38	3.15	2.99	2.87	2.78	2.70
	.010	7.82	5.61	4.72	4.22	3.90	3.67	3.50	3.36	3.26
	.001	14.03	9.34	7.55	6.59	5.98	5.55	5.23	4.99	4.80
25	.100	2.92	2.53	2.32	2.18	2.09	2.02	1.97	1.93	1.89
	.050	4.24	3.39	2.99	2.76	2.60	2.49	2.40	2.34	2.28
	.025	5.69	4.29	3.69	3.35	3.13	2.97	2.85	2.75	2.68
	.010	7.77	5.57	4.68	4.18	3.85	3.63	3.46	3.32	3.22
	.001	13.88	9.22	7.45	6.49	5.89	5.46	5.15	4.91	4.71
26	.100	2.91	2.52	2.31	2.17	2.08	2.01	1.96	1.92	1.88
	.050	4.23	3.37	2.98	2.74	2.59	2.47	2.39	2.32	2.27
	.025	5.66	4.27	3.67	3.33	3.10	2.94	2.82	2.73	2.65
	.010	7.72	5.53	4.64	4.14	3.82	3.59	3.42	3.29	3.18
	.001	13.74	9.12	7.36	6.41	5.80	5.38	5.07	4.83	4.64
27	.100	2.90	2.51	2.30	2.17	2.07	2.00	1.95	1.91	1.87
	.050	4.21	3.35	2.96	2.73	2.57	2.46	2.37	2.31	2.25
	.025	5.63	4.24	3.65	3.31	3.08	2.92	2.80	2.71	2.63
	.010	7.68	5.49	4.60	4.11	3.78	3.56	3.39	3.26	3.15
	.001	13.61	9.02	7.27	6.33	5.73	5.31	5.00	4.76	4.57

Model Fit Measures

Model	R	R ²	Overall Model Test			
			F	df1	df2	p
1	0.413	0.170	9.86	1	48	0.003

Model se statisticky významně odlišuje od nuly; při dané úrovni testu tedy odmítáme $H_0: \beta_1 = B_k = 0$

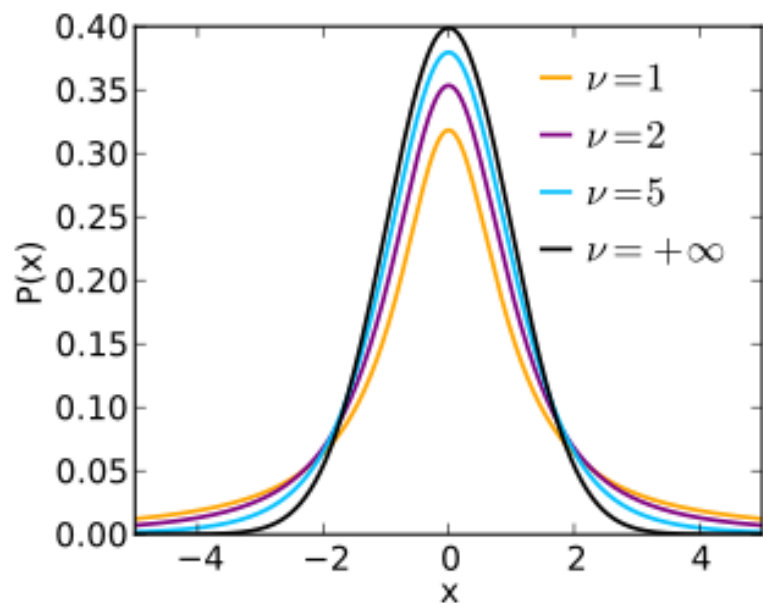
Model Coefficients - obama2012

Predictor	Estimate	SE	t	p
Intercept	63.195	4.9721	12.71	< .001
relig_prot	-0.287	0.0914	-3.14	0.003

Koeficienty: testovací statistika t

- Abychom zjistili, zda se koeficient b statisticky významně liší od nuly, uijeme dílčí **t-test** pro regresní koeficient
- *Je hodnota b významně odlišná od předpokládané populační hodnoty koeficientu (0)?* $H_0: \beta = 0$; $H_A: \beta \neq 0$
- $t = \frac{\text{signal}}{\text{noise}}$; $t = \frac{b - \beta}{SE(b)}$; t rozdělení s $n - 2$ stupni volnosti
 - b = koeficient sklonu (spočteno na výběrových datech)
 - β = předpokládaný populační koeficient ($\beta = 0$)
 - $SE(b)$ = std. chyba koeficientu (viz Handl 2009)
- **t-hodnota** regresního koeficientu b je **testovací statistikou**

t rozdělení

	0.005	0.01	Area in One Tail 0.025	0.05	0.10
Degrees of Freedom	0.01	0.02	Area in Two Tails 0.05	0.10	0.20
1	63.657	31.821	12.706	6.314	3.078
2	9.925	6.965	4.303	2.920	1.886
3	5.841	4.541	3.182	2.353	1.638
4	4.604	3.747	2.776	2.132	1.533
5	4.032	3.365	2.571	2.015	1.476
6	3.707	3.143	2.447	1.943	1.440
7	3.499	2.998	2.365	1.895	1.415
8	3.355	2.896	2.306	1.860	1.397
9	3.250	2.821	2.262	1.833	1.383
10	3.169	2.764	2.228	1.812	1.372
11	3.106	2.718	2.201	1.796	1.363
12	3.055	2.681	2.179	1.782	1.356
13	3.012	2.650	2.160	1.771	1.350
14	2.977	2.624	2.145	1.761	1.345
15	2.947	2.602	2.131	1.753	1.341
16	2.921	2.583	2.120	1.746	1.337
17	2.898	2.567	2.110	1.740	1.333
18	2.878	2.552	2.101	1.734	1.330
19	2.861	2.539	2.093	1.729	1.328
20	2.845	2.528	2.086	1.725	1.325
21	2.831	2.518	2.080	1.721	1.323
22	2.819	2.508	2.074	1.717	1.321
23	2.807	2.500	2.069	1.714	1.319

Model Fit Measures

Model	R	R ²	Overall Model Test			
			F	df1	df2	p
1	0.413	0.170	9.86	1	48	0.003

Model se statisticky významně odlišuje od nuly; při dané úrovni testu tedy odmítáme $H_0: \beta_1 = B_k = 0$

Model Coefficients - obama2012

Predictor	Estimate	SE	t	p
Intercept	63.195	4.9721	12.71	< .001
relig_prot	-0.287	0.0914	-3.14	0.003

Koeficient průsečíku i koeficient sklonu jsou statisticky významné; při dané úrovni testu tedy odmítáme $H_0: \beta = 0$

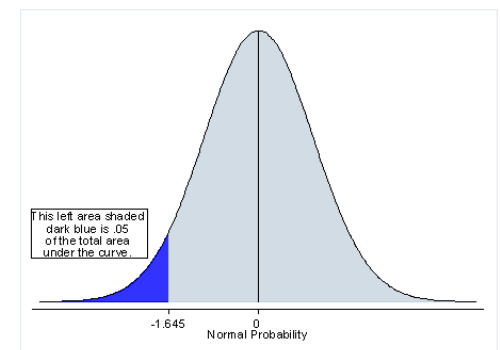
- **Koeficient** (Estimate) = odhady hodnot koeficientů průsečíku a sklonu
- **Std. chyba** (SE) = přesnost odhadu koeficientů (viz Handl 2009)
- **t-hodnota** (t) = testovací statistika koeficientů; $t = \text{koeficient} / \text{SE}$
- **p-hodnota** (p) = pravděpodobnost, že pozorujeme danou, nebo extrémnější, hodnotu testovací statistiky t při platnosti $H_0: \beta = 0$

Shrnutí

- Lineární regresi využíváme pro **predikci hodnot spojité proměnné (ZP)** v závislosti na hodnotách jednoho či více prediktorů
- Zpravidla nás zajímá, do jaké míry **specifický prediktor ovlivňuje hodnotu ZP** – v závislosti na tom formulujeme H_0 a H_A (o koeficientu sklonu)
- **Prokázaný regresní vztah neimplikuje kauzalitu!**
- Jako každá metoda, lineární regrese spočívá na řadě předpokladů (následující přednášky)

Jednoduchá lineární regrese v Jamovi

- **Teoretický rámec:** volební chování je do určité míry určeno sociokulturními štěpnými liniemi (Norris & Inglehart 2019; Lipset & Rokkan 1967)
- **H0:** Podíl protestantů **relig_prot** (prediktor X) neovlivňoval volební podporu Obamy **obama2012** (závislá proměnná Y); $\beta_1 \geq 0$
- **HA:** Podíl protestantů **relig_prot** (prediktor X) snižoval volební podporu Obamy **obama2012** (závislá proměnná Y); $\beta_1 < 0$

Data

Analyses

Exploration

T-Tests

ANOVA

Regression

Frequencies

Factor

R

Modules

Descriptives

scatr

Scatterplot

Pareto Chart

	abortion...	adv_or_m...	ba_or_more	cig_tax12	cig_tax1	
	35	9.0	26.6	2.000	HiTax	
	20	7.7	22.0	0.425	LoTax	
	4	6.1	18.9	1.150	MidTax	
	5	9.3	25.6	2.000	HiTax	
	49	10.7	29.9	0.870	MidTax	
6	Mid	25	12.7	35.9	0.840	MidTax
7	Less restr	45	15.5	35.6	3.400	HiTax
8	Mid	30	11.4	28.7	1.600	MidTax
9	Mid	26	9.0	25.3	1.339	MidTax
10	More restr	9	9.9	27.5	0.370	LoTax
11	Less restr	42	9.9	29.6	3.200	HiTax
12	Less restr	37	7.4	25.1	1.360	MidTax
13	Mid	22	7.5	23.9	0.570	LoTax
14	Less restr	36	11.7	30.6	1.980	HiTax
15	More restr	7	8.1	22.5	0.995	MidTax
16	More restr	11	10.2	29.5	0.790	LoTax
17	More restr	17	8.5	21.0	0.600	LoTax
18	More restr	1	6.9	21.4	0.360	LoTax
19	Less restr	40	16.4	38.2	2.510	HiTax
20	Less restr	43	16.0	35.7	2.000	HiTax
21	Mid	31	9.6	26.9	2.000	HiTax
22	Mid	18	9.4	24.6	2.000	HiTax
23	Mid	28	10.3	31.5	1.600	MidTax
24	More restr	8	9.5	25.2	0.170	LoTax
25	More restr	15	7.1	19.6	0.680	LoTax
26	Less restr	41	8.3	27.4	1.700	MidTax
27	Mid	27	8.8	26.5	0.450	LoTax
28	More restr	12	6.7	25.8	0.440	LoTax
29	More restr	6	8.8	27.4	0.640	LoTax
30	Mid	32	11.2	32.0	1.680	MidTax
31	Less restr	46	12.9	34.5	2.700	HiTax
32	Less restr	38	10.4	25.3	1.660	MidTax
33	Less restr	39	7.6	21.8	0.800	LoTax

Scatterplot

- pot_policy
- prochoice
- prolife
- relig_cath
- relig_high**
- relig_low
- religiosity3
- romney2012

X-Axis
relig_prot

Y-Axis
obama2012

Group

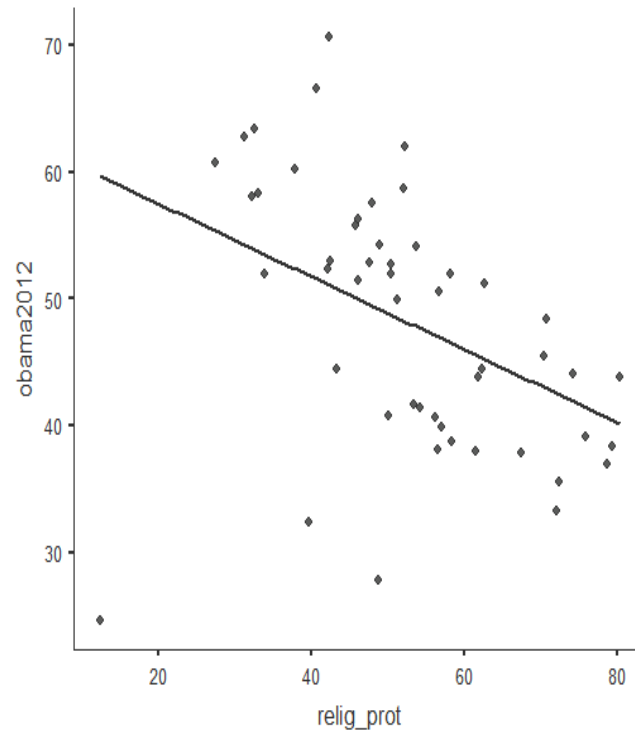
Regression Line

- None
- Linear
- Smooth
- Standard error

Marginals

- None
- Densities
- Boxplots

Scatterplot

References

[1] The jamovi project (2019). *jamovi*. (Version 1.0) [Computer Software]. Retrieved from <https://www.jamovi.org>.

[2] R Core Team (2019). *R: A language and environment for statistical computing*. [Computer software]. Retrieved from <https://www.r-project.org/>

Exploration

T-Tests

ANOVA

Regression

Frequencies

Factor

R

Modules

	abort_ran...	abortion_...	or_more	cig_tax12	cig_tax1	
1	Less restr	35	26.6	2.000	HiTax	
2	Mid	20	22.0	0.425	LoTax	
3	More restr	4	18.9	1.150	MidTax	
4	More restr	5	25.6	2.000	HiTax	
5	Less restr	49	29.9	0.870	MidTax	
6	Mid	25	35.9	0.840	MidTax	
7	Less restr	45	35.6	3.400	HiTax	
8	Mid	30	28.7	1.600	MidTax	
9	Mid	26	25.3	1.339	MidTax	
10	More restr	9	9.9	27.5	0.370	LoTax
11	Less restr	42	9.9	29.6	3.200	HiTax
12	Less restr	37	7.4	25.1	1.360	MidTax
13	Mid	22	7.5	23.9	0.570	LoTax
14	Less restr	36	11.7	30.6	1.980	HiTax
15	More restr	7	8.1	22.5	0.995	MidTax
16	More restr	11	10.2	29.5	0.790	LoTax
17	More restr	17	8.5	21.0	0.600	LoTax
18	More restr	1	6.9	21.4	0.360	LoTax
19	Less restr	40	16.4	38.2	2.510	HiTax
20	Less restr	43	16.0	35.7	2.000	HiTax
21	Mid	31	9.6	26.9	2.000	HiTax
22	Mid	18	9.4	24.6	2.000	HiTax
23	Mid	28	10.3	31.5	1.600	MidTax
24	More restr	8	9.5	25.2	0.170	LoTax
25	More restr	15	7.1	19.6	0.680	LoTax
26	Less restr	41	8.3	27.4	1.700	MidTax
27	Mid	27	8.8	26.5	0.450	LoTax
28	More restr	12	6.7	25.8	0.440	LoTax
29	More restr	6	8.8	27.4	0.640	LoTax
30	Mid	32	11.2	32.0	1.680	MidTax
31	Less restr	46	12.9	34.5	2.700	HiTax
32	Less restr	38	10.4	25.3	1.660	MidTax
33	Less restr	39	7.6	21.8	0.800	LoTax

Correlation Matrix

Linear Regression

Logistic Regression

2 Outcomes

Binomial

N Outcomes

Multinomial

Ordinal Outcomes

Data

Analyses

Exploration

T-Tests

ANOVA

Regression

Frequencies

Factor

R

Modules

Linear Regression

- ns_or_more
- obama_win12
- pop2000
- pop2010
- pop2010_hun_thou
- popchn0010
- popchnpct
- pot_policy
- prochoice
- prolife
- relig_cath
- relig_high
- relig_low
- religiosity3

Dependent Variable

obama2012

Covariates

relig_prot

Factors

> Model Builder

> Reference Levels

> Assumption Checks

> Model Fit

> Model Coefficients

> Estimated Marginal Means

Linear Regression

Model Fit Measures

Model	R	R ²
1	0.413	0.170

Model Coefficients - obama2012

Predictor	Estimate	SE	t	p
Intercept	63.195	4.9721	12.71	< .001
relig_prot	-0.287	0.0914	-3.14	0.003

References

- [1] The jamovi project (2019). *jamovi*. (Version 1.0) [Computer Software]. Retrieved from <https://www.jamovi.org>.
- [2] R Core Team (2018). *R: A Language and environment for statistical computing*. [Computer software]. Retrieved from <https://cran.r-project.org/>.

Linear Regression

obama_win12
 pop2000
 pop2010
 pop2010_hun_thou
 popchnng0010
 popchngpct
 pot_policy
 prochoice
 prolife
 relig_cath
 relig_high
 relig_low
 religiosity3

obama2012

Covariates
 relig_prot

Factors

Model Builder
 Reference Levels
 Assumption Checks
 Model Fit

Fit Measures

- R
 R²
 Adjusted R²
 AIC
 BIC
 RMSE

Overall Model Test

- F test

Linear Regression

Model Fit Measures

Model	R	R ²	Overall Model Test			
			F	df1	df2	p
1	0.413	0.170	9.86	1	48	0.003

Model Coefficients - obama2012

Predictor	Estimate	SE	t	p
Intercept	63.195	4.9721	12.71	< .001
relig_prot	-0.287	0.0914	-3.14	0.003

References

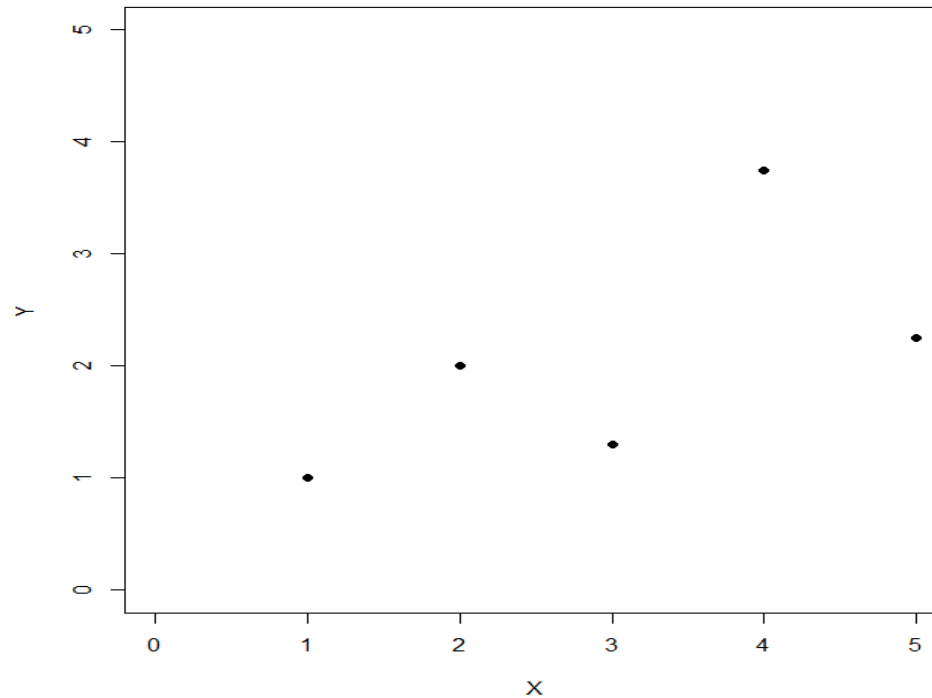
- [1] The jamovi project (2019). *jamovi*. (Version 1.0) [Computer Software]. Retrieved from <https://www.jamovi.org>.
- [2] R Core Team (2018). *R: A Language and environment for statistical computing*. [Computer software]. Retrieved from <https://cran.r-project.org/>.

Seminář

Výpočet regresního modelu

- Máme dvě proměnné X (prediktor) a Y (ZP)

X	Y
1	1
2	2
3	1.3
4	3.75
5	2.25

- Do jaké míry X predikuje Y?

Výpočet regresního modelu

- Statistiky pro výpočet:

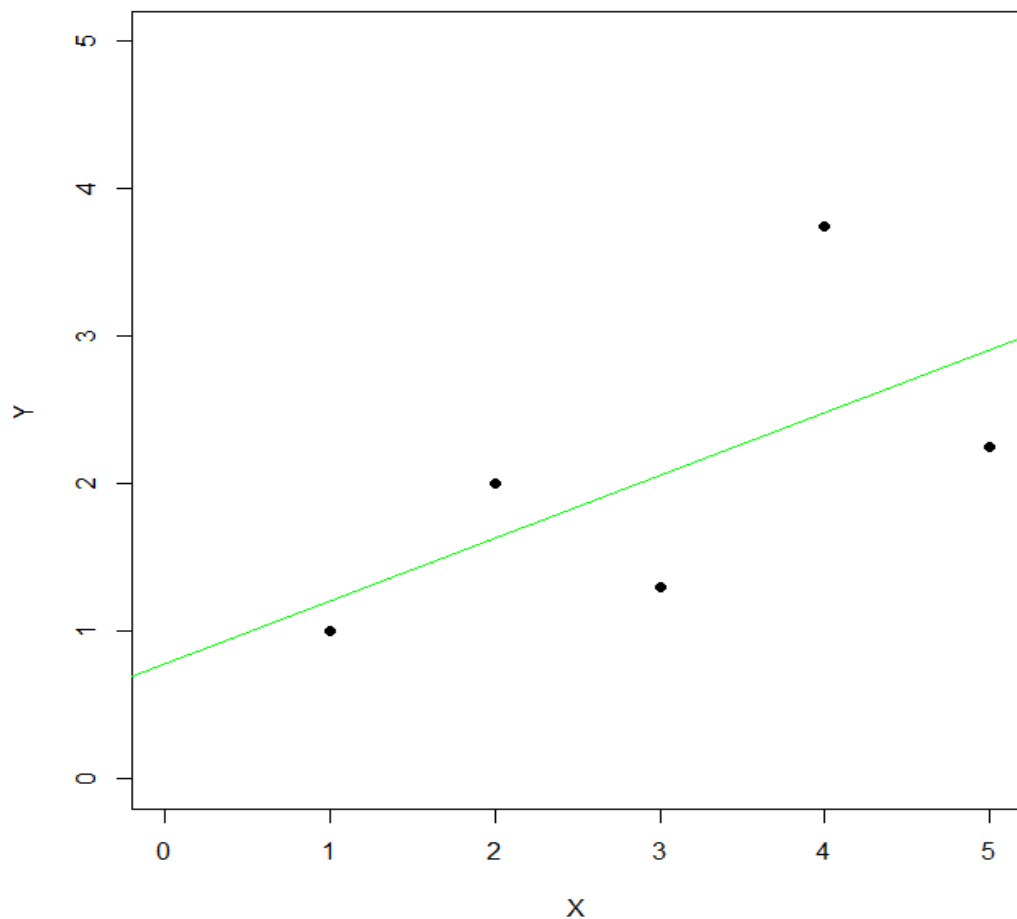
$m(X)$	$m(Y)$	$s(X)$	$s(Y)$	$r(X, Y)$
3	2.06	1.581	1.072	0.627

- Koeficient sklonu (**b1**): $r(X, Y) * s(Y) / s(X)$
- Koeficient průsečíku (**b0**): $m(Y) - b1 * m(X)$

- **b1** = $0.627 * 1.072 / 1.581 = 0.425$
- **b2** = $2.06 - 0.425 * 3 = 0.785$

Výpočet regresního modelu

- Výsledná regresní přímka

Výpočet regresního modelu

- Regresní model: $Y = 0.78 + 0.425 * X$
- **Průsečík:** hodnota Y při hodnotě $X = 0$
- **Sklon:** změna hodnoty Y při jednotkové změně X
- **Součet čtverců reziduí:** chyba modelu

- **Jaká je hodnota Y' pro $X = 2$?**

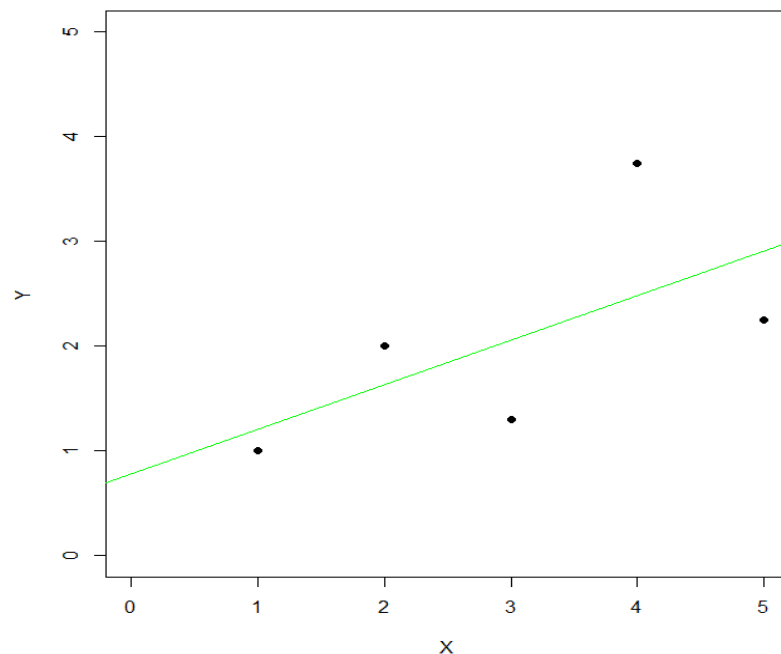
- $Y' = 0.785 + (0.425) * 2$

- $Y' = 0.785 + 0.850 = 1.635$

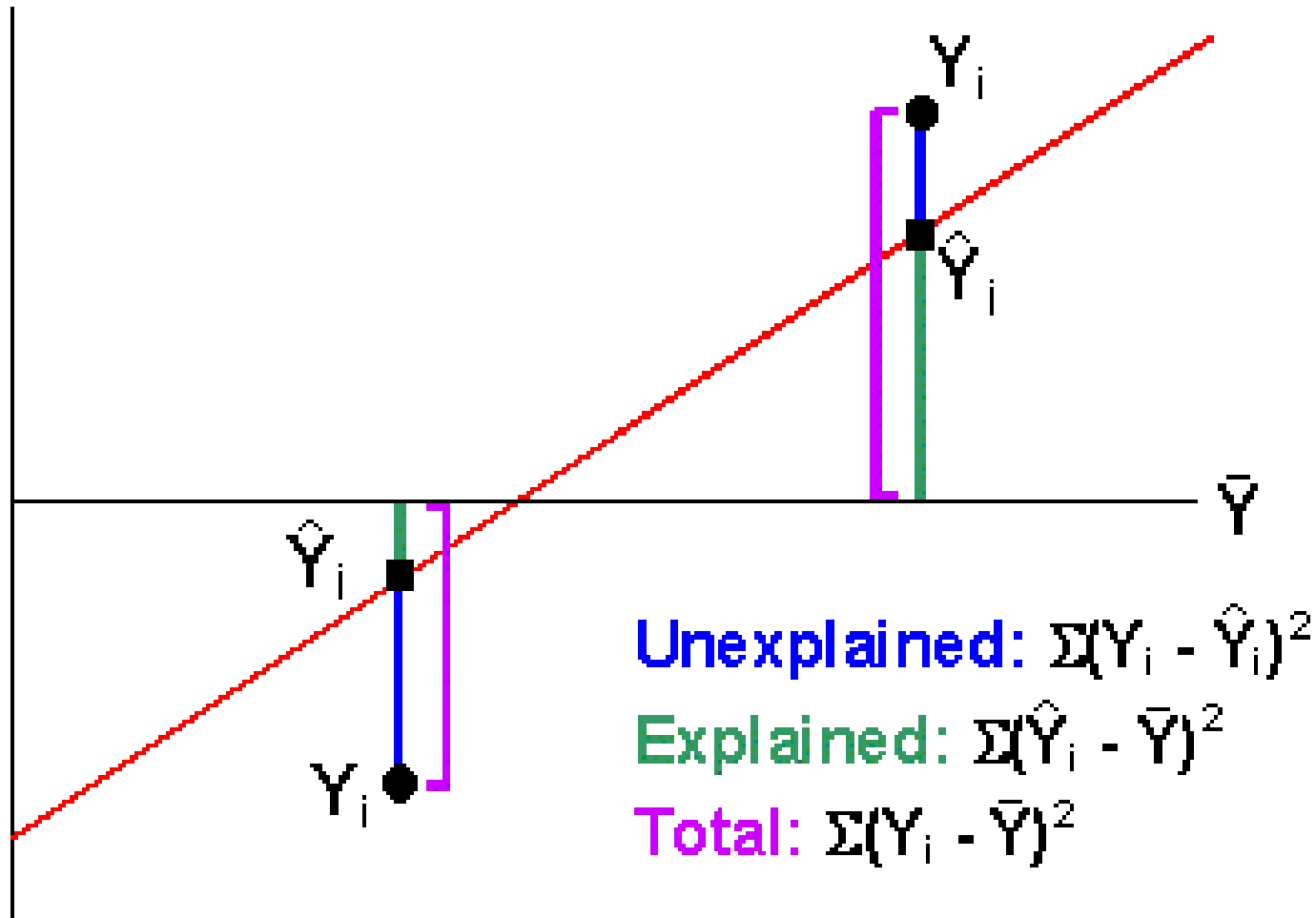
- **Jaká je hodnota Y' pro $X = 6$?**

- $Y' = 0.785 + (0.425) * 6$

- $Y' = 0.785 + 2.55 = 3.335$

Celkový rozptyl = nevysvětlený rozptyl + vysvětlený rozptyl

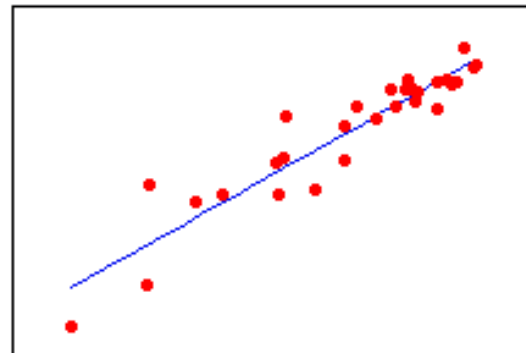
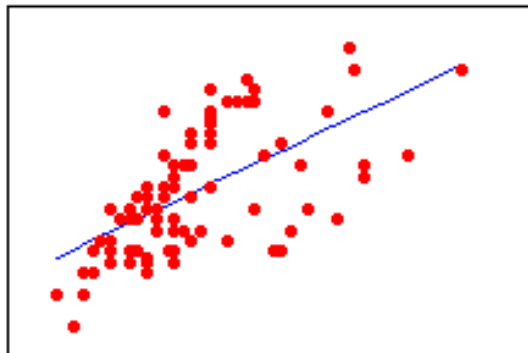

- **Rozptyl vysvětlený** regresním model (**SSM**: sum of squares of model)
- $SSM = \Sigma(Y' - \text{mean}(Y))^2$
- **Nevysvětlený rozptyl** – chyba regresního modelu (**SSR**: sum of squares of residuals):

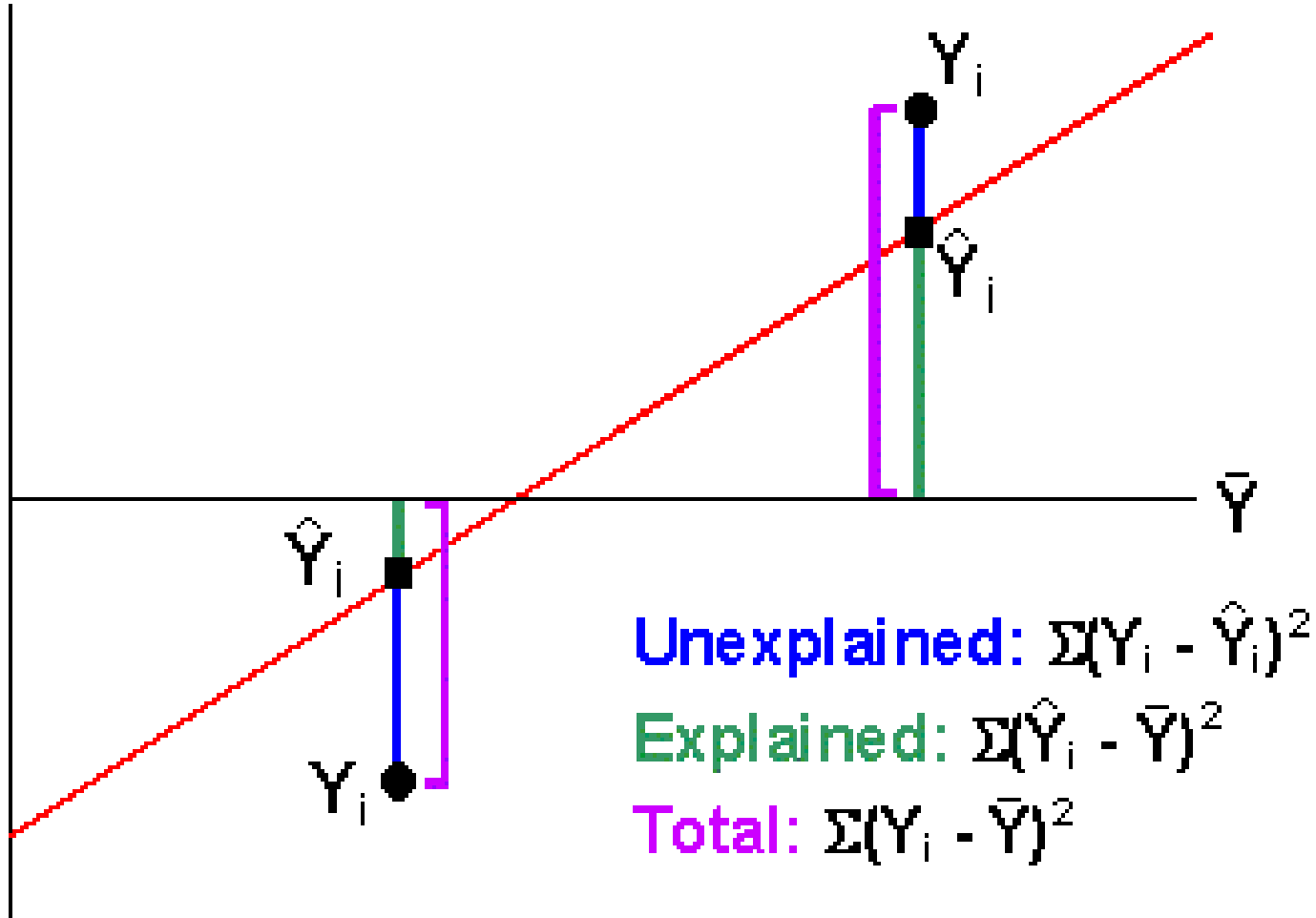
- $SSR = \Sigma(Y - Y')^2$

Y' = predikované hodnoty (přímka)
 Y = pozorované hodnoty (body)
 $\text{mean}(Y)$ = průměrná hodnota ZP

- **Celkový rozptyl** (**SST**: total sum of squares) = SSM + SSR
- $SST = \Sigma(Y - \text{mean}(Y))^2$
- Podíl **SSM/SST** ukazuje **(1)** sílu regresního vztahu mezi ZP a prediktory a **(2)** přesnost predikce založené na regresním modelu (funkci)

Celkový rozptyl = nevysvětlený rozptyl + vysvětlený rozptyl

Koeficient determinace

SSM: součet čtverců rozdílů mezi predikovanými hodnotami Y' a průměrem Y

Y'	mean Y	$(Y' - mY)$	$(Y' - mY)^2$
1.210	2.06	-0.850	0.72
1.653	2.06	-0.425	0.18
2.060	2.06	0	0
2.485	2.06	0.425	0.18
2.910	2.06	0.850	0.72
sum (SSM)			1.81

SSR: součet čtverců rozdílů mezi pozorovanými hodnotami Y a predikovanými hodnotami Y'

Y	Y'	$Y - Y'$	$(Y - Y')^2$
1	1.210	-0.210	0.044
2	1.653	0.365	0.133
1.3	2.060	-0.760	0.578
3.75	2.485	1.265	1.600
2.25	2.910	-0.660	0.436
sum (SSR)			2.791

- $SST = SSM + SSR = 1.81 + 2.791 = 4.59$
- $R^2 = SSM / SST = 1.81 / 4.59 = 0.39 = 39 \%$